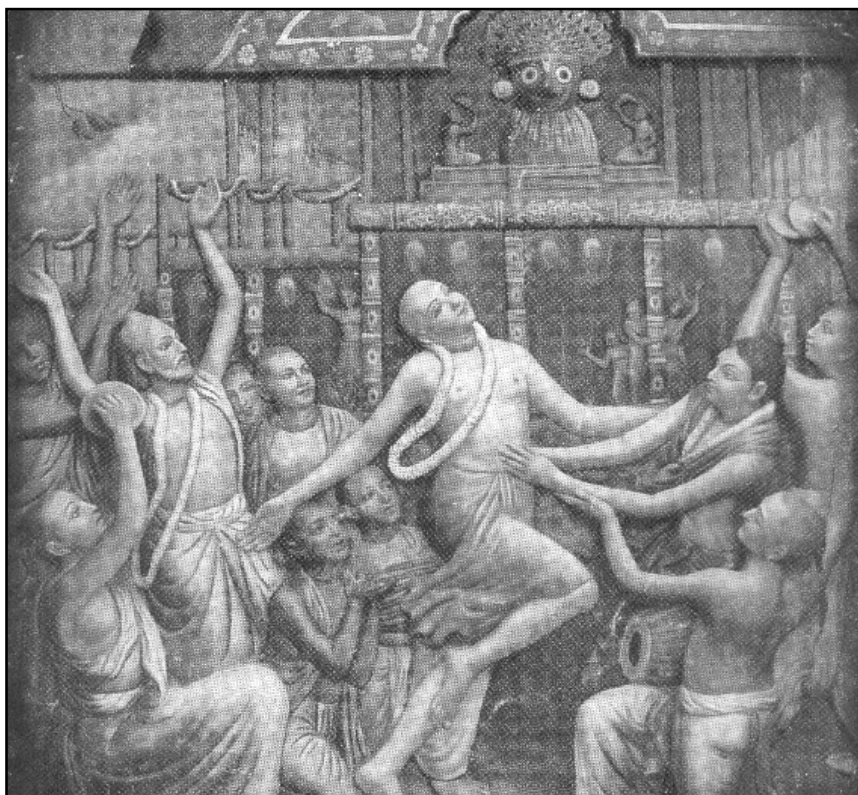

CINTĀMAṆI

VAIŠNAVSKÝ MAGAZÍN

HLUBOKÝ VÝZNAM RATHA-JÁTRY

Śrī Śrīmad Gour Govinda Mahārāja

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura - Śrī Śrīmad Bhakti Pramoda
Puri Goswāmī Mahārāja - Śrī Śrīmad Bhakti Rakṣaka
Śrīdhar Mahārāja - Śrī Śrīmad Bhakti Prajñāna Keśava
Mahārāja - Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārayaṇa Mahārāja -
Śrīpad Bhakti Sadhaka Muni Mahārāja

4

čintámani – vaišnavský magazín, č. 4

Vytvořeno s použitím původních textů a obrázků z německého vydání magazínu Der Harmonist, čísel 1., 2. a 3., ročníku 2002.

Překlad: Agastya dás

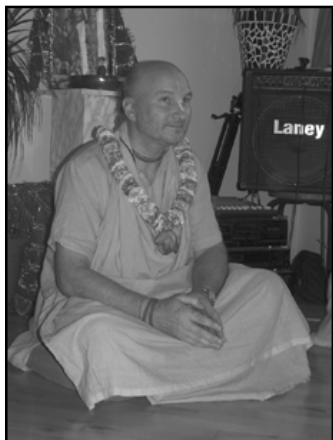
Editace a grafická úprava: Radek Kopr

Tisk: Dévendra dás

Kontakt: vuvr@centrum.cz

obsah

SVATÉ JMÉNO	63
Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura	
VAIŠŇAVA APARĀDHA	12
Śrī Śrīmad Bhakti Pramoda Puri Goswāmī Mahārāja	
ZLATÝ AVATÁR	48
Śrī Śrīmad Bhakti Rakṣaka Śrīdhar Mahārāja	
POZNÁNÍ PRAVDY	40
Śrī Śrīmad Bhakti Prajñāna Keśava Mahārāja	
HLUBOKÝ VÝZNAM RATHA-JÁTRY	20
Śrī Śrīmad Gour Govinda Mahārāja	
Śrī Jagannāthāṣṭakam	32
GIRIRĀJA GOVERDHANA	34
Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārayaṇa Mahārāja	
Přednáška z vegetariánské jídelny Haribol v Brně (1.)	2
Śrīpad Bhakti Sadhaka Muni Mahārāja	
Śyāmasundara se stane Gaurasundarou	43
Śrī Śrīmad Gour Govinda Mahārāja	
Přednáška z vegetariánské jídelny Haribol v Brně (2.)	54
Śrīpad Bhakti Sadhaka Muni Mahārāja	

Śrīpad Bhakti Sadhaka Muni Mahārāja

Přednáška z vegetariánské jídelny Haribol
v Brně dne 21.2.2004

Děkuji vám za vaše pozvání a za to, že zde mohu hovořit. Jsem v Brně poprvé. Netušil jsem, že zde bude tolik hostů, tolik oddaných. Předpokládám, že mám hovořit o *bhakti-józe*. Tedy *bhakti-jóga* je proces, který praktikujeme, který následujeme. Existuje mnoho různých procesů *jógy*. V Bhagavadgítě je popsána *karma-jóga*, *džňána-jóga*, *sāṅkhja-jóga*, *aštāṅga-jóga* – různé druhy *jógy*. Kṛṣṇa však na konci Bhagavadgity zdůrazňuje, že *bhakti-jóga* je ze všech těchto procesů tím nejvyšším. V závěru Bhagavad-gity, ve známém verši *sarva-dharmān parityajya mām ekaṁ śaraṇam vraja*, Kṛṣṇa říká: „Vysvětlil jsem ti všechny druhy *jóg*, ale nyní ti říkám, aby ses jich všech vzdal. Pouze se Mi odevzdej. Ochráním tě před veškerou tvou *karmou*, neměj strach.“ To je závěr Bhagavadgity a začátek *bhakti-jógy*.

Bhagavadgíta nám dává pouze základní pochopení toho, co je duchovní život. Cílem oddaného není realizovat závěr Bhagavadgity. Proto Śrīla Vjásadéva, jenž sepsal veškerá védská písma, jako Mahábháratu, Purány a jiné, po jejich dokončení usedl sklíčený na břehu řeky Sarasvatí. Nárada Muni, jeho duchovní učitel, k němu přišel a zeptal se ho: „Můj milý Vjásadévo, co se ti stalo? Pročpak jsi nešťastný? Sepsal jsi veškeré Védy, popsal jsi, jak se vymanit z tohoto materiálního světa, ale přesto vidím, že nejsi šťastný.“ Vjásadéva mu odpověděl: „Máš pravdu, nejsem šťastný. Co mám dělat?“ Nárada Muni odvětil: „Milý Vjásadévo, ve svých písmech jsi opomněl něco podstatného. Zapomněl jsi opěvovat zábavy Nejvyššího Pána. Měl bys popsat veškeré zábavy všech Pánových inkarnací a obzvláště zábavy Pána Kṛṣṇy ve Vradži, ve Vrndávaně.“ To Vjásadévu velmi inspirovalo a tak napsal Bhagavad Puránu, Śrīmad Bhágavatam. Oddaní Śrīmad Bhágavatam velmi milují, neboť nám dává pokyny, jak jednat na osvobozené úrovni. Śrīmad Bhágavatam je napsán velmi inteligentně. Jeho esence je však ukryta až v desátém dílu. Všechny devět předcházejících dílů nás kvalifikuje k tomu, abychom mohli naslouchat desátému dílu.

Co je tedy kvalifikací pro *bhakti*? Je třeba vyvinout celou řadu vlastností. První z nich je touha. Bhagavadgíta nám dává poznání o tom, že nejsme toto tělo, mysl, ani

intelligence, nýbrž duše. Dejme tedy tomu, že jsme dosáhli této úrovně realizace. A co dál? Nečinnost, nic, splynutí s neosobním *brahmanem*? Ne. S tímto se *bhakta* nespokojuje. *Bhakta* chce vědět odkud pochází a kdo je Tím, z Něhož pochází. A právě Šrímad Bhágavatam nám dává informace o tom, kdo je Zdrojem všech duší. Je to Svrchovaná Osoba, Nejvyšší Osobnost Božství, která má nekonečně mnoho podob a v rozličných vztazích si vyměňuje láskyplné pocity se svými oddanými, dle individuální touhy dotýčné duše.

Musíme tedy mít touhu vyvinout vztah k této Nejvyšší Osobě. To je tedy první kvalifikace potřebná k tomu, abychom se mohli vydat po cestě *bhakti*. Je popsána v prvních devíti dílech Šrímad Bhágavatamu, jako třeba v příběhu Dhruvy Mahárádže. Přestože byl Dhruva pětiletý chlapec, byl velkým světcem. Byl jeden král, který měl dvě ženy, Suniti a Suruči. Dhruva byl synem Suruči. Král však dával přednost Suruči. Suniti žila v lese, ale Dhruva žil se svým otcem. Jednou si s králem hrál a seděl na jeho klíně. V tom přišla jeho macecha a řekla mu: „Okamžitě slez z klína svého otce, nemáš právo sedět na králově klíně! Nejdříve se musíš narodit z mého lůna a pak můžeš sedět na králově klíně.“ To byla velká urážka a Dhruva Mahárádža byl velmi rozčilený. Šel ke své matce a plakal. Matka ho uklidňovala: „Jdi do lesa, žij tam velcí *jogíní*, kteří neustále meditují o Nejvyšším Pánu, Višnuovi. Jdi a také se k Pánu modli.“ Ačkoliv byl pouze pětiletým chlapcem, Dhruva řekl: „Ano, půjdu!“ Odešel do lesa a začal meditovat. Po nějakém čase tam přišel Nárada Muni a uviděl malého chlapce, jak medituje sám v lese. Zeptal se ho tedy: „Milý chlapče, copak tu děláš? Jdi domů za svou matkou. Tento les je velmi nebezpečný. Je zde mnoho divokých zvířat, lvi, tygři, sloni a hadi. Ty jsi jen malý chlapec, vrať se ke své matce.“ Ale Dhruva mu odpověděl: „Kdepak. Nikam nepůjdu, ty odejdi! Zůstanu zde. Chci větší království než má můj otec, chci mu ukázat co dokážu.“ Nárada Muni viděl, že chlapec je velmi odhodlaný a že chce pokračovat ve své meditaci. Začal ho tedy učit mystickou *jógu* a dal mu *mantru* „*om namo bhagavate vasudevaya*.“ Dhruva Mahárádža začal meditovat o této *mantrě* a vždy se snažil vidět Nejvyššího Pána ve svém srdci. V prvním měsíci přestal jíst tuhá jídla, po určité době přestal pít i vodu a Nejvyšší Pán se zjevil v jeho srdci. Dhruva zpíval *om namo bhagavate vasudevaya* a ve svém srdci neustále viděl stojícího Pána. Po určité době Dhruva omezil i své dýchání. Nadechl se pouze jedenkrát týdně. Získal tak velkou mystickou moc, že celý vesmír i všichni polobozi měli potíže s dýcháním. Polobozi šli tedy za Višnuem a řekli Mu: „Milý Pane, ten chlapec nám svým odříkáním činí potíže. Nemůžeme řádně dýchat.“ Nárájána se usmál a řekl: „Dobrá, půjdu za tím chlapcem, chci ho vidět.“ Snesl se na Garudovi, na velkém, silném orlovi a stál přímo před Dhruvou. Dhruva Mahárádža stál na jedné noze, ruce měl sepaté nad hlavou a se zavřenýma očima zpíval *om namo bhagavate vasudevaya*. Meditoval o čtyřruké podobě Svrchovaného Pána, kterou viděl neustále ve svém srdci. Najednou se však tato podoba ztratila a on se divil, co se stalo. Otevřel tedy oči a co nevidí - stejná podoba jakou viděl ve svém srdci, stála před ním. Byl tak překvapený, že ztratil řeč. Višnu, Nárájána, vzal Svoji lasturu a dotkl se jí jeho hlavy. Dhruvovi se vrátila řeč a začal přednášet velmi pěkné modlitby, které jsou zapsány ve Šrímad Bhágavatamu. Potom mu Nárájána řekl: „Můj milý Dhruvo, nyní jsi Mě viděl a Já ti vyplním jakékoliv přání.“

Dhruva řekl: „Přál jsem si větší království než má můj otec a můj děd (jeho dědem je Brahmá), ale nyní jsem uviděl Tebe a po žádném království už netoužím. Netoužím už po ničem z tohoto světa. Nyní Tě chci jen vidět a sloužit Ti, stát se Tvým služebníkem. Hledal jsem rozbité střeby a místo nich jsem našel nejvzácnější drahokam.“ Netoužil už tedy po žádném království ani bohatství tohoto světa, neboť byl zcela uspokojen tím, že viděl Nejvyššího Pána a měl Jeho společnost. Veškerá touha užívat si v tohoto světě se vytratila.

Příběh Dhruvy Mahárádže nás učí, že další vlastností, jenž bychom měli vyvinout, je odhodlání. Stejně velké odhodlání, jako měl Dhruva Mahárádža. Byl pětiletým chlapcem, ale byl tak odhodlaný Pána vidět, že se svého cíle nevzdal a Nejvyšší Pán se mu zjevil. To je tedy další vlastnost, kterou musíme vyvinout, abychom pochopili sladké zábavy Nejvyšší Osobnosti Božství, Góvindy, Kršny, ve Vradži.

Ve Šrímad Bhágavatamu je další velice důležitý příběh. Je o největším démonovi v tomto vesmíru, Hiranjakašipuovi. Každý se ho bál. Dokonce polobozi se skrývali, aby je nenašel. Byl tak mocný, že pouhý pohyb jeho obočí stačil k tomu, aby se všichni rozprchlí.

Hiranjakašipu měl ženu, které se mělo narodit dítě. Chtěl se stát nesmrtelným a tak odešel do džungle, aby prováděl odříkání. Polobozi si uvědomili, že když je nyní Hiranjakašipu v džungli, mohou obsadit jeho město, zajmout jeho ženu a zabít jeho syny, aby už žádní démoni nebyli. Vnikli do Hiranjakašipuova města, zajali jeho těhotnou ženu a chtěli ji zabít. Domnívali se totiž, že v jejím lůně je další velký démon. V tom přišel Nárada Muni a řekl: „Nedělejte to! Vezmu ji s sebou do mého *ášramu*. V jejím lůně je velký oddaný.“ Ve svém *ášramu* potom Nárada Muni milostivě učil Hiranjakašipuovu ženu Šrímad Bhágavatam. Ve skutečnosti však neučil ji, ale malého chlapce v jejím lůně.

Za čas se chlapec narodil a stal se z něho velký oddaný, který neustále hledal Šrí Kršnu. Tím pádem se stal nepřitelem svého otce Hiranjakašipua. Ten Višnu nenáviděl, neboť byl jediným, koho nedokázal porazit. Hiranjakašipu se proto snažil svého syna mnohokrát různými způsoby zabít. Ale Prahláda Mahárádža, jak se tento chlapec jmenoval, byl tak odevzdán Nejvyššímu Pánu, že když mu jeho otec podal pohár smrtelného jedu, obětoval ho Pánu a vypil ho, aniž by se mu něco nestalo. Byl vhozen do jámy s jedovatými hady, ale žádný had ho neuštknul. Takto se ho Hiranjakašipu pokoušel zabít, ale on tak silně věřil, že ho Nejvyšší Pán ochrání, že ho nikdo nedokázal zabít. Došlo to až tak daleko, že ho Hiranjakašipu, jeho otec, chtěl zabít osobně. Vzal meč a ptal se: „Kde je ten tvůj Višnu? Je i v tomhle sloupu?“ a mečem roztrčil jeden ze sloupů svého paláce. Řekl: „Teď tě osobně zabiji.“ Na to se z toho sloupu zjevil Nrisimhádév – velmi úžasná bytost, Nejvyšší Osobnost Božství v podobě napůl lva a napůl člověka, jenž velkého démona Hiranjakašipua zabila.

Zde opět vidíme další vlastnost, kterou potřebujeme k dosažení *bhakti*, nejvyšší *bhakti*. Musíme mít naprostou víru. To je první stupeň *bhakti*. Nazývá se *śraddhá* – víra. Nyní v tomto světě nemáme žádnou víru v Boha. Věříme rodičům, bankovnímu kontu, šéfovi, doktorovi a mnoha dalším věcem. Onemocníme-li a máme si vybrat, zda se obrátit na Boha, či na doktora, vybereme si doktora, protože máme jen světskou víru.

Nemáme víru v to, že Nejvyšší Osobnost Božství se vždy stará o své oddané. Dá jim vše, co potřebují, a zachová vše, co mají. Měli bychom vyvinout takovou víru, jakou měl Prahláda Maharádža. Odhodlanost a víru. Měli bychom studovat a hluboce realizovat příběhy ze Śrímada Bhāgavatamu. Pak můžeme pokročit na cestě *bhakti* a porozumět různým vztahům, které mohou mít živé bytosti s Nejvyšší Osobností Božství. První stupeň *bhakti-jógy* se tedy nazývá *śraddhā* – víra.

Další úrovní je *sādhya sanga*. Když získáš alespoň malou víru v Nejvyšší Osobnost Božství, pochopíš, že v tomto hmotném světě vlastně nefunguje nic, tak jak bych si to přál. Někteří už mají své zkušenosti. Mladí lidé jsou v tomto směru optimističtí, ale zeptám se vás za pár let znovu – zjistíte, že to nikdy nedopadne, jak jste si to představovali. Když získáte tyto zkušenosti, můžete pozvolna vyvinout víru v Nejvyššího. Můžete vidět, že vše, co se zde odehrává, je pod Jeho kontrolou. Ten, kdo chce těmto věcem porozumět více, se začne stýkat s těmi, kteří o tom ví více. To se nazývá *sādhya sanga*, společnost *sādhuhū* – svatých mužů.

Po *sādhya sanze* následuje další úroveň - *bhaddhāna krija*. Teď jsi se něco dozvěděl a chceš začít něco dělat, být aktivní. Chceš sloužit Nejvyššímu, naučit se jak sloužit Jemu a oddaným. To je další úroveň, na které chcete vykonávat určitou aktivní službu.

Po *bhaddhāna krija* následuje *anārtha nivṛti*, což znamená odstranění nežádoucích vlastností. Zpočátku našeho hmotného života máme mnoho nežádoucích vlastností. Jeden náš velký *ācārya* tyto nežádoucí vlastnosti označuje jako „oddělené zájmy“. V našem dokonalém postavení jsme služebníky Svrchovaného Pána, což znamená, že vše je určeno pro uspokojení Nejvyššího Pána. Nejsme-li zaměřeni na uspokojení Nejvyššího Pána, zaměřujeme se na uspokojení našeho vlastního hmotného těla, našich smyslů. To jsou oddělené zájmy neboli *anārthy*. Na úrovni *anārtha nivṛti* jsou tedy tyto *anārthy* pozvolna odstraněny.

Další úrovní je *niśṭha*. Na této úrovni se ustálíme ve vykonávání procesu *bhakti-jógy*.

Po ní následuje *ruči*, což znamená, že získáme chuť. Vyšší chuť. Vyšší chuť znamená, že získáte chuť pro duchovní život, zpívání Svatých Jmen a oddanou službu. Tato chuť bude tak sladká, že ztratíte veškerou chuť užívat si v tomto hmotném světě. Tento druh požitku ztratí svoji chuť a zmizí nadšení hnát se za jakýmkoliv druhem požitku tohoto hmotného světa. Zde se začíná projevovat opravdový duchovní život. stává se to extatické, protože se očisťujete. Vaše chuť už nespocívá více v tomto světě, je na vyšších úrovních. Pak přijdou vyšší úrovně jako *aśakti*, *bhāva* a *prēma*. To jsou velmi vysoké úrovně. *Prēma* se překládá jako transcendentální láska k Nejvyšší Osobnosti Božství. Na těchto úrovních můžeme opět mít mnoho různých vztahů s Nejvyšším Pánem.

Začíná to vztahem *dāsya*. Je zde také *śanta rāsa* – neutrální vztah, ale ten nás příliš nepřitahuje. My chceme aktivní vztah k Pánu. *Dāsya* znamená služba. Chceme se stát aktivními služebníky Svrchovaného. Dalším je *sakhya rāsa*. *Sakhya* znamená, že se chceme stát se přítelem Nejvyššího. Tento vztah je tak blízký, že Kršnovi přátelé jedí *ladu*, ukousnou a řeknou: „Hmm, to je skvělé! Ochutnej prosím také, také si kousni. Ukousnul jsem si a teď si kousni i Ty. Jistě Ti to také zachutná.“ To je velice sladký

vztah k Nejvyššímu Pánovi. Obvykle všechno jídlo nejdříve obětujeme Kršnovi, aniž bychom se ho dotýkali, nebo ho ochutnávali.

Další je *vatsalja rása*. Chcete-li mít s Nejvyšším vztah jako matka se synem, můžete tento vztah také mít. Ti, kteří jsou na úrovni *vatsalja rasy*, mají k Pánu tak velkou lásku, že když Kršna kradе máslo a něco rozbije, matka vezme do ruky proutek, běží za Bohem a chce mu natlouct. A Bohu se to líbí. Existuje mnoho různých sladkých vztahů k Nejvyšší Osobnosti Božství, různé *rasy*.

Bůh není někdo, kdo sedí na velkém trůnu v nebi a určuje – ty půjdeš do pekla, ty půjdeš do nebe. To je nudná práce. Lidé se jezdí opalovat na Ibisu, užívají si a Bůh musí těžce pracovat. To není naše pojetí Boha, takhle Ho písma nepopisují. On je Nejvyšší Požitkář, nikdo si neužívá jako On.

Před mnoha lety se v Anglii jeden německý vědec zeptal biskupa, zdali by mu někdo mohl ukázat Boha. Ten biskup mu řekl: „Musíš do Indie, tam ti o Bohu poví.“ Přijel tedy do Indie a navštívil mnoho chrámů. Navštívil chrámy polobohů, kde viděl Durgu, která stála ve své strašlivé podobě, z úst plných ostrých zubů jí tekla krev, byla vyzbrojena mečem a mnoha zbraněmi a zabíjela. Potom navštívil chrám Brahmy, kde mu řekli, že Brahmá tvoří vesmír, těžce pracuje a tvoří veškeré podoby v tomto hmotném světě. Při návštěvě chrámu Pána Šivy viděl meditujícího Šivu. Zeptal se o čem Šiva medituje a dozvěděl se, že o Sankaršanovi. Pomyslel si, že ani Šiva nemůže být Nejvyšší. Nakonec došel do chrámu Rádhá-Kršny, kde viděl tmavého chlapce, jak hraje na flétnu a vedle něj stojí velice krásná dívka. Řekl si tedy: „To musí být Nejvyšší Pán. Navštívil jsem mnoho chrámů, v nichž však každý pracoval. Tento jediný si užívá.“

Má k tomu někdo nějaké otázky nebo chce něco doplnit?

Host: Proč jsme poklesli z duchovního světa? Proč vlastně existuje hmotná příroda? Proč jsme nezůstali u Kršny?

Špd. BS Muni Mahárádža: To je velmi jednoduché. Odpovím ti otázkou. Proč se nestaneš oddaným, nevzdáš se všech svých hmotných tužeb a nevrátíš se zpět ke Kršnovi? Když budeš vědět, proč to nemůžeš udělat, budeš vědět proč jsi tady. Bůh je milosrdný. Vyplňuje veškeré naše touhy. Když chceš žít v hmotném světě, chceš si tu užívat, umožní ti to, ale musíš za to také přijmout *karmu* – reakce za své činnosti v hmotném světě.

Host: V písmech ale stojí, že kdo se do duchovního světa dostane, nemá už touhu vracet se do světa hmotného. Proč bychom měli mít v duchovním světě touhu se vrátit, když už jsme se tam jednou dostali?

Špd. BS Muni Mahárádža: Nikdo se nevrací. V Bhagavadgítě se říká, že jakmile se jednou dostaneš do duchovního světa, už se nikdy nevrátíš.

Host: Znamená to, že jsme nepoklesli z duchovního světa? My jsme se tady v hmotném světě nějakým způsobem ocitli?

Špd. BS Muni Mahárádža: Mohu ti říct, co o tom říkají Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Thákura a Bhaktivínóda Thákura, kteří citují z různých *šáster*. Přicházíme z *tatašta šakti*, což je hranice mezi hmotným a duchovním světem. Řeka *viradža* je řeka, na jejímž jednom břehu je hmotný a na druhém duchovní svět. Živá bytost je věčná. Existovali jsme vždy v těle Pána Višnu v bezvědomém stavu, ale po projevení se dostáváme do místa známého jako řeka *viradža*, kde můžete vidět hmotný i duchovní svět. Musíme pochopit, proč ze Sebe Svrchovaný Pán projevuje jiné bytosti. Pouze pro Svůj požitek. Chce mít sladký vztah v podstatě Sám se Sebou, ale manifestuje se jako různé bytosti, skrze které si užívá. Bůh to může udělat. Ale chceš-li mít s někým sladký, láskyplný vztah, nedosáhneš toho, budeš-li ho ovládat nebo ho nutit. Proto dal živým bytostem, které z Něj vycházejí, naprosto svobodnou vůli. Na tomto místě se tedy můžeš rozhodnout, co bys rád – můžeš zde vidět duchovní i hmotný svět. Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí to popisuje tak, že na tomto místě duše vidí aktivity a požitek hmotného a vidí také aktivity duchovního světa. Nejdříve není přitahována ani jednou stranou, chce zůstat tam kde je a chce tyto činnosti pouze pozorovat. Přirozeností živé duše není nečinnost, je vždy aktivní. Začne být ovlivňována impersonalismem. A takto se jí zmocní iluze, Mája, a duše vyvine požitkářského ducha – já jsem ten, kdo si užívá. Protože když nechce být živá bytost činná, sloužit Nejvyššímu, chce si užívat svého postavení mimo hmotný i duchovní svět. A to je první krok na cestě do hmotného světa. Takto to popisuje Bhaktisiddhánta Sarasvatí Thákura a v Džaiva Dhamě Bhaktivínóda Thákura najdeme výroky sebrané z různých písem.

Host: Má duše v tomhle stavu duchovní tělo?

Špd. BS Muni Mahárádža: Ano. Duše je vždy duchovní.

Host: Má tedy naprosto čisté vědomí, nezkažené vlivem Máji, ani jakékoliv jiné hmotné energie?

Špd. BS Muni Mahárádža: Začnou ji pokrývat různé vrstvy, jako falešné ego, atd.

Host: I v těle Višnu?

Špd. BS Muni Mahárádža: My jsme neustále v těle Višnu. Neexistuje nic, co by bylo vně Višnuova těla. Není to jednoduché. Musíme pochopit, že zde mluvíme o transcendentálních záležitostech. Na tuto úroveň nemůžeš vstoupit se svojí světskou logikou. Neexistuje žádný hmotný způsob jak vstoupit do duchovní sféry. Tyto věci se projevují milostí Nejvyššího, když On chce. Ne naším úsilím. Jinak by měl Pán ve Svě společnosti spoustu nevitáných lidí. Nikdo se tedy k Němu nemůže přiblížit, pokud On nechce. A to stojí v Bhagavadgítě – *bhaktyā mām abhijānāti, yāvān yaś cāsmi*

tattvataḥ, tato māṁ tattvato jñātvā, viśate tad-anantaram – Pán říká: „Jak Mě můžeš dosáhnout? Skrze *bhakti*.“ Co znamená *bhakti*? *Bhakti* znamená oddanost. Skrze lásku. Když někoho miluješ, máš k němu láskyplné pocity, láskyplně mu sloužíš, může ten dotyčný říct: ó to je pěkná duše, chci mít jeho společnost. Ne protože jsi velmi inteligentní, všechno znáš a chceš vše poznat pomocí logiky. Ne, tyto věci Ho nezajímají. Když tam přijdeš, víš stejně vše. Proto se říká, že *bhakti* je nejvyšší. Je to velmi lehké. Proces je velmi lehký. Jednou se A.Č. Bhaktivédanty Svamiho Prabhupády ptal jeden jeho žák: „Prabhupádo, řekl jsi že tento proces *bhakti jógy* je velmi lehký, ale já shledávám, že pro mě je velmi těžký.“ Prabhupáda začal plakat a řekl: „Ano, ten proces je velmi lehký, ale odevzdat se Nejvyššímu je velmi těžká věc.“ Vzdát se hmotného požitkářského postoj je velmi těžké.

Host: Chci se zeptat, jestli se duše rozhoduje sama, zdali jít do hmotného světa nebo zůstat v duchovním, nebo je to řízením Višnu? Nerozumím tomu proč si duše v okamžiku, kdy vidí duchovní i hmotný svět vybere svět hmotný.

Špd. BS Muni Mahárádža: Ano, je to naše rozhodnutí, naše přání. My jsme duše a my máme přání. Poté co jsme si vybrali hmotný svět, jsme pod vlivem hmotné energie. Už nejsme více svobodní, abychom si mohli tolik přát.

Host: Dobře, ale Mahárádža říkal, že ve stavu, když se duše rozhoduje, tak má čisté vědomí. Jak může být ovlivněna hmotnou energií? Proč si tedy duše v čistém vědomí zvolí hmotu?

Špd. BS Muni Mahárádža: Protože je pasivní. Nemá žádnou touhu sloužit Kršnovi. Protože nemá touhu být v duchovním světě jako aktivní služebník, dokonce ani v neutrálním vztahu, chce si užívat. Má požitkářský postoj. To je ten bod. Chce si užívat pozici, v níž se nachází. Pouze tato malá touha užívat si zde a nepřiklonit se ani k jedné straně, je počátkem sestupu do hmotného světa. Může se to odehrávat velice pomalu, duše může být velmi mocná a mít veškeré poznání (protože je to čistá duše), ale velice pomalu začne být pokrývána. Projevují se různé malé touhy, které jsou jako sněhové koule. Když pustíte malou sněhovou kouli po horském svahu, bude čím dál větší. Když přijdete do styku s hmotným světem, je to velmi nebezpečná záležitost. Přichází jedna věc za druhou. Můžeš mít plné poznání o tom, co je duchovní a co je hmotné. *Jógini* mají dokonalé poznání a dokonce i Hiranjakašipu, největší démon měl dokonalé poznání o tom, co je duchovní a co je hmotné. A mystičti *jógini*, ti vykonávají roky, staletí a mnoho životů tolik odříkání. Proč? Mohou dokonale rozumět – jsem duše, znovu se narodím, dokonce si můžu vybrat, kde se znovu narodím. Mohou mít takové mystické schopnosti, že jsou v tomto hmotném světě schopni dělat prakticky cokoliv. Ale v čem je jejich problém? Chtějí mít mystickou moc. A na co? Chci být mocný, chci ovládat ostatní, chci si tyto věci užívat. Tento jeden bod – chci si užívat, ti brání ve vstupu do duchovního světa. Musíš zůstat v hmotném světě a předvádět svá kouzla. V duchovním světě nemůžeš předvádět kouzla, protože tam umí kouzlit každý. Každý

tam umí všechno. Proto jsou tam tyto kouzelné věci zbytečné. Díky tomu nemůžeš vstoupit do duchovního světa, musíš zůstat ve světě hmotném. I když jsi velmi mocný a máš dokonalé poznání, už jsi v hmotném světě a jsi uchvácen kvalitami hmotné přírody – „já“ a „moje“.

Host: Pokud tomu dobře rozumím, tak když už jednou duše v hmotném světě byla a vyvinula touhu zůstat ve světě duchovním, vyvinula oddanou službu k Bohu, mělo by právě toto být tím impulsem, kdy už z duchovního světa nesestoupí.

Špd. BS Muni Mahárádža: Půjdeš-li zpět ke Kršnovi, už nikdy se sem nevrátíš. Jinak by se nikdo nechtěl vracet. To by bylo velmi riskantní, jít zpět a opět se vracet – ó můj Bože!

Host: Kvůli zkušenostem z hmotného světa?

Špd. BS Muni Mahárádža: Ano, kvůli tomu. A také protože v duchovním světě nepřemýšlíš, jako ve světě hmotném. Nejsi-li kvalifikovaný vstoupit do duchovního světa, sloužit Nejvyššímu, máš stále chuť pro tento hmotný svět. Musíš se osvobodit od všech těchto věcí. Být zde není přirozené. Nikdo v duchovním světě nebojuje s Májou. Všichni mají velmi sladký vztah. Říká se, že z této úrovně k nám sem také někteří sestupují. Ale ti přicházejí na přání Nejvyššího Pána, aby učili podmíněné duše o říši Nejvyššího. Co tu děláte? To je dočasný život, naplněný tvrdou prací, utrpením. Nikdy se zde nemůžete cítit doma, je to jen dočasné místo. Každý musí měnit těla, musí zemřít. Neměli bychom si vytvářet domov tady v Brně, ve Vídni nebo kdekoli jinde, je to jen dočasné místo. Měli bychom myslet na to, kde je náš opravdový domov. Není to teoretická záležitost, můžete realizovat, co je duchovní život, dokonce i když jste v tomto těle. Duchovní život znamená věčný život plný poznání a extáze. Někteří sem tedy sestupují ze své svobodné vůle. Ti jsou pod ochranou Nejvyššího Pána a hmotná energie jim nemůže uškodit.

Host: Mě by zajímalo jakým způsobem si tyto složité informace ověřujete?

Špd. BS Muni Mahárádža: Jak dokázat existenci Boha?

Host: Na to jsem se ani neptal...

Špd. BS Muni Mahárádža: Kdybyste mohli dokázat že existuje Bůh, atheisté by měli mnoho problémů.

Host: To by bylo dobře, ne?

Špd. BS Muni Mahárádža: Kršna je milostivý také k atheistům, jinak by nemohli být atheisty.

Host: Já jsem se ptal trochu jinak, spíš tak osobně... ono se to moc převádí na takové všeobecné téma... Jak si to ověřujete vy osobně, kde berete jistotu v tato tvrzení a jaký je váš zdroj víry v Pána Kršnu?

Špd. BS Muni Mahárádža: Pán Kršna. Rádharání a Kršna. A můj Gurudév – to je ten zdroj. Nemůžeš popsat duchovní věci slovy. Musíš získat chuť a vstoupit na tuto úroveň. Zkušenostmi. Kdybych ti mohl všechny ty věci dokázat, měli by atheisté, kteří existenci Boha nechťejí, problém.

Host: Já atheistu nepoznám... ani nevím, co se tím přesně myslí.

Špd. BS Muni Mahárádža: Atheismus tvrdí, že neexistuje Bůh.

Host: Ale to je jenom dočasně, ne?

Špd. BS Muni Mahárádža: Ano, to je pravda, protože my všichni jsme částčky Nejvyššího Pána. Je to také jen hra – jednou jsi ateista, jednou jsi oddaný. Ale ve skutečnosti jsme všichni oddaní. A opět je tu problém pro někoho, kdo nemá oči, aby tyto věci viděl. Když stál Kršna na kuruovském bitevním poli a ukazoval svému příteli Ardžunovi Svoji vesmírnou podobu, nejdříve řekl: „Můj milý Ardžuno, nyní ti ukážu vesmírnou podobu, ale ty ji nemůžeš vidět. Proto ti musím dát božský zrak. Abys vyvinul božský zrak, musíš praktikovat proces *bhakti-jógy*. Je to velmi lehké – Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré, Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré – nejmocnější *mantra*, *mahámantra*.

Host: A jak mám vynakládat s tím zbytkem, co zbude kolem té *mantry*, kolem toho všeho? Nevím jak to mám vysvětlit... existují věci, které jaksí nezapadají, jak se k nim mám chovat, když sám nevím jestli něco zapadá nebo nezapadá?

Špd. BS Muni Mahárádža: Můžeš jistě přijímat *prasádám* a poslouchat občas Haré Kršna *mahámantru*, to je velmi dobré. Pomalu krok za krokem. Jíst hodně *prasádám*.

Host: Co když musím dělat něco jiného?

Špd. BS Muni Mahárádža: Toto je velmi snadný proces pro všechny. Musíš si přát vidět Nejvyššího Pána, musíš být odhodlaný jako Dhruva. Chci Ho vidět, chci, aby ke mně přišel. A potom dostaneme zrak, abychom mohli tyto věci vidět. Nyní můžeš svými očima vidět pouze podoby hmoty, různé tvary. Těmato očima nemůžeš vidět duchovní věci. Přijímáme pouze to, čeho se můžeme dotknout, co můžeme cítit, slyšet. Hmotný zvuk, hmotné věci. Nejsme trénovaní vidět věci za hmotou. Například když stavíme dům, co je prvním krokem?

Hosté: Plány... stavební povolení... myšlenka...

Špd. BS Muni Mahárádža: Nejdříve musíte mít touhu postavit dům. Vše je založeno na touze. V touze je obrovská moc. Můžeš si přát nebo nemusíš. Když budeš schopen ovládat touhy, staneš se mystikem.

Host: Je nějaký rozdíl mezi osvícením, osvobozením a seberealizací? A jestli ano, jaký?

Špd. BS Muni Mahárádža: Myslím, že tyto věci jsou navzájem spřízněny. Seberealizace znamená vědět, že jsem věčným služebníkem Nejvyššího Pána. Když tohle zrealizuješ, budeš osvícený a také budeš osvobozený. Tyto věci jsou pospolu, nemůžeš je oddělit.

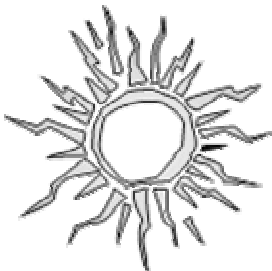
Host: Takže v tom není rozdíl?

Špd. BS Muni Mahárádža: Když pochopíš že jsi služebníkem Nejvyššího Pána, tak jsi osvobozený. Jedině pokud tomu porozumíš, můžeš jednat osvíceně. Jinak jsi neustále pod vlivem kvalit hmotné přírody. A pokud nejsi pod vlivem hmotné přírody, jsi automaticky osvobozen.

Je to v pořádku? Jsou nějaké další dotazy?

Děkuji vám mnohokrát za vaši pozornost. Zpívejte prosím každý den *mahámantru*, obětujte své jídlo Pánu, přijímejte *prasádám* a čtěte *Śrīmad Bhāgavatām*. Budete mít společnost oddaných, kteří vás mohou dovést na transcendentální úroveň, do transcendentální říše. Budete zažívat štěstí, jaké jste v tomto světě nikdy nezažili. Tím, že budete pokračovat. Děkuji vám mnohokrát.

*vāñchā-kalpa-tarubyaś ca kṛpā-sindhubhya eva ca
patitānām pāvanebhyo vaiṣṇavebhyo namo namaḥ*

VAIŠNAVA APARĀDHA

Śrī Śrīmad Bhakti
Pramoda Puri
Goswāmī Mahārāja

V křesťanské teologii existuje desatero přikázání, ve *vaišnavské* existuje deset přestupků vůči Svatému Jménu. Urážet někoho, kdo se zcela odevzdal Svatému Jménu a ochraňuje skrze Něj ostatní je natolik závažné, že se nachází na prvním místě mezi všemi přestupky. Oddaný musí být navenek velmi opatrný, jinak by si mohl přivodit duchovní sebevraždu. Ten, kdo se takového přestupku dopustí, nedosáhne požehnání Nāma Prabhu a i kdyby zpíval Svatá Jména po milióny životů.

Jednoho dne procházel Mahāprabhu vesnicí Vidjānāgara a došel až k hrázi rýžového pole. Na okraji této hráze si zbudoval obydlí velký učenec Dēvánanda Pandit

Dēvánanda byl vzdělaným bráhmánou žijícím v celibátu a oddávajícím se striktně odříkání. Takto dosáhl pověsti učitele Bhāgavata Purāny. Měl velkou touhu po osvobození, ale neprojevoval žádnou oddanost a tak mu zůstal skrytý skutečný význam Bhāgavatamu, jímž je oceán lásky, *bhakti-rāsa*. Svarūpa Dāmōdara, sekretář Mahāprabhu, se pokusil mu poradit: „Chceš-li pochopit Śrīmad Bhāgavatam, musíš mu naslouchat od skutečného *vaišnavy*. Tohohle dosáhneš pouze pokud přijmeš útočiště u lotosových chodidel Čaitanji Mahāprabhu. Sdružuj se tedy pravidelně s oddanými Mahāprabhu, neboť pouze takto budeš schopen opravdu pochopit oddanost. Vlastníš *džñānu*, schopnost chápat, ale na základě tvé *aparādhy* ti není zřejmé, že nejvyšším cílem je Kṛṣṇa.“

Gaudija-bhāṣja – komentář k tomuto verši to potvrzuje: „Každá bytost má schopnost stát se *vaišnavou*.“ Dēvánanda Pandit byl schopen porozumět významu Śrīmad Bhāgavatamu, ale díky jeho *aparādhām* v něm toto poznání teprve dřímalo, neboť jeho náhled byl omezen. Kṛṣṇa ví všechno; pouze Śrī Kṛṣṇa znal druh *aparādhy*, jenž byl kořenem nevědomosti Dēvánandy Pandita. Právě když Dēvánanda Pandit předčítal Bhāgavatam, šel kolem Mahāprabhu. Když Mahāprabhu nezaslechl žádný oddaný komentář, rozčílil se a zakřičel: „Jak se může tento bídák odvážit interpretovat Bhāgavatam? Nemá ponětí o Jeho skutečném významu. Na čí podnět hovoří? Bhāgavatam je literární inkarnací Śrī Kṛṣṇy. Nejvyšším cílem je čistá oddanost. Védská

písma prohlašují, že Šrímad Bhágavatam je nasycen oddaností. Védy jsou jako jogurt. Byly umíchány Šukadévou Gosvámím a posléze servírovány Mahárádžovi Paríkšitovi. Šukadéva je Mi velmi drahý a je dokonale obeznámen se zjevenou esoterickou pravdou Bhágavatamu. Bhágavatam je naplněn popisy Mého absolutního postavení a Mého absolutního bytí. Kdo neustále rozlišuje mezi Mnou, Mým čistým oddaným a Bhágavatamem, je zavržen.“

Ačkoliv vyslovil Pán tato slova v hněvu, byli *vaišnavové* těmito pokyny maximálně potěšeni. Pán pokračoval: „Každý, kdo nepřednáší Bhágavatam z pohledu oddanosti, se nachází v nevědomosti. Zde mluví jeden z takových podvodníků bez přestání, aniž by projevil sebemenší důkaz *bhakti*. Roztrhám jeho knihu!“ Pán předstoupil, aby vykonal Svůj úmysl, ale *vaišnavové* Ho naléhavě prosili, aby to nedělal. Mezi všemi Védskými písmy je Šrímad Bhágavatam veleben, jakožto nejnitemnější a nejesoteričtější literatura. Takzvaný Pandit, omámený tituly a pýchou, není schopen tuto skutečnost pochopit. Tomu, kdo se sám prohlašuje za velkého znalce Bhágavatamu, zcela uniklo to podstatné. Ten, kdo ví, že se Bhágavatam neliší od Nepochopitelného Nejvyššího Pána, ten chápe Jeho význam – čistou oddanost. Dévánanada Pandit se v oslnění všemi svými dobrými vlastnostmi přehlédl. Jen zřídka lze potkat takto velkou osobnost, přesto je tato osoba, jež je zmatena špatným pochopením Bhágavatamu, jakož i její následovnici ztrestána soudcem světa, Jamárádžou. K výše zmíněné události uvádí Gaudija-bháša tento komentář:

„Význam Šrímad Bhágavatamu se nikomu nevyjeví jen na základě toho, že je učencem. Prahnu-li učenci po slávě a uctívání, odsoudí a potrestá je soudce světa Jamarádža.“

Nepochopil-li takový učenec, jako Dévánanada Pandit význam Bhágavatamu, potom musíme vzít v úvahu následky, které postihnou nás, budeme-li se označovat za znalce této transcendentální literatury. Původ Maháprabhuova vzteku vůči Dévánandovi se skrýval v minulosti. Pán vzpomínal, jak se Dévánanda dopustil přestupku proti Šrívása Thákurovi, inkarnaci Nárady Muniho. Stalo se to před příchodem Maháprabhua, v době, kdy se Země nacházela bez transcendentální extáze. V tom čase žilo pouze několik oddaných, kteří byli různě roztroušeni po okolí. Vzdělanci z Navadvípu se zabývali studiem Bhagavadgíty, Bhágavatamu a jiné literatury, ale žádný z nich bohužel nekázal podstatu těchto písem, *kršna-bhakti*. Protože tito Pandité nevinuli služebnický postoj, nebyli schopni ocenit závěr těchto písem, což je oddanost.

Dévánanda Pandit byl vůdčím vzdělcem, předčítajícím Šrímad Bhágavatam a byl uctíván společností.

V neznalosti cesty čisté oddanosti se dopustil přestupku vůči lotosovým chodidlům Pánova vznešeného čistého oddaného. Jednoho dne si významný oddaný, Šrívása Thákura, přál naslouchat diskusím o Šrímad Bhágavatamu. Navštívil tedy předčítání Dévánandy Pandita a usadil se mezi posluchače. Celý Šrímad Bhágavatam je komponován transcendentálními slabikami, naplněnými příchutí oddané lásky k Bohu.

Když uslyšel Šrívása Thákura *šlůky* Bhágavatamu, upadl do stavu hluboké extáze. Přemohlo ho osm znaků hlubokého duchovního citového vzplanutí (*asta-sattvika-vikára*), jako třes, zjevení chlupů na těle, pláč a jiné. Naslouchající se cítili být těmito

projevy rušení. Šrívása Thákura rozvíjel tyto symptomy, nevnímající své okolí, tak ho ostatní studenti vykážali ven. Dévánanda Pandit nevznesl proti tomuto zlovolnému aktu žádný protest. Když Šrívása Thákura znovu nabyl vědomí, pochopil, co se přihodilo a odebral se znepokojeně domů. Šrí Čaitanjadéva, dlící v srdci každého, jakožto Nejvyšší Pán, věděl o Dévánandově přestupku. Když Dévánandu uviděl, vzpomněl si na tuto *aparádhu* a uvědomil si, že by se žáci takového *guru*a mohli stát stejnými jako on. Z tohoto důvodu ho potrestal: „Hej ty, Dévánando Pandite! Šrívása Thákura navštívil jednou tvé čtení a byl tvými studenty vykážán z tvého domu během svého hlubokého ponoření v Kršnových zábavách. Jakého se dopustil přestupku? Bylo tohle jednání přiměřené vůči tomu, jehož srdce je naplněno *bhakti-rásou*? Samotná Ganga déví se uchází o jeho společnost. Líbí se ti přednášet Šrímad Bhágavatam, ale nejsi schopen z něj vytěžit jeho skutečný význam. Nasytí-li se někdo až k úplné spokojenosti ztratí zcela veškeré nepřátelství. Stejně tak, ochutná-li někdo božský nektar Bhágavatamu, stane se přítelem všech, zcela vyrovnaným *vaišnavou*. Ale ty, ačkoliv jsi ostatním kázal Šrímad Bhágavatam, nejsi sám schopen tento nektar ochutnat.“

Dévánanda mlčky naslouchal káravým slovům Maháprabhua, jež ho zahanbovala a skličovala. Ačkoliv byl Dévánanda takto haněn, byl ve skutečnosti požehnanou duší, neboť kárání přímo od Pána je výjimečným požehnáním. Dokonce i démoni zabíjí Pánem dosahují duchovní říše Vaikunthy. Každý, kdo si vážně a s úctou vezme k srdci kárání Pána, je brzy požehnan čistou oddaností Jeho lotosovým chodidlům. Ostatní, kterým jsou boží testy lhostejné, putují navždy v hmotném vesmíru.

Potrestáním Dévánandy nám Čaitanja Maháprabhu udělil důležitou lekci:

Dopustí-li se někdo *vaišnava-aparádhy*, nedosáhne nikdy *prémy*, ačkoliv se bude velmi snažit sloužit a odevzdat se Kršnovi. Důvodem je to, že nezískal *vaišnava-krpu*, milost *vaišnavy*.

Při Svě jiné cestě Navadvípem se vydal Maháprabhu z Vačaspatiho domu do domu Čakri Čattopadhajase v Kulijagramě, nacházejícího se na protilehlém břehu Gangy v Šrídham Majápuru. V té době dorazil jeden bráhmana, aby se setkal s Pánem. Položil si na hrud' Pánova lotosová chodidla a úpěnlivě prosil: „Můj Pane, prosím, vyslyš mou prosbu. Jsem pověstný hříšník. Urážel jsem *vaišnavy* a zpěv Svatých Jmen, neboť jsem se domníval, že v *kali-juze* žádní opravdoví *vaišnavové* nejsou. Takto jsem zpochybnil také sílu *kršna-námy*. Má duše nyní plane. Jsi nejmocnější ze všech bytostí. Řekni mi, prosím, co mám dělat.“

Pán byl potěšen pochopením bráhmany a se smíchem mu odpověděl: „Ó, bráhmano, je-li otrávenému podán nektar, nápoj nesmrtelnosti, zmizí otrava navždy z jeho těla a on se stane nesmrtelným. Ty jsi nevědomě požil jed, tím, že jsi kritizoval *vaišnavy*. Svaté Jméno Kršny a Jeho transcendentální znaky jsou nejvznešenějším nektarem nesmrtelnosti. Pouze pokud budeš tento nektar opakovaně vychutnávat a velebit *vaišnavy* tím stejným jazykem, kterým jsi Je předtím kritizoval, budou ti tvé přestupky odpuštěny. Proto oslavuj překrásné vlastnosti *vaišnavy* zpěvem, poezií a všemi možnými prostředky a Já Osobně tě zbavím všech tvých přestupků a jejich jedovatých účinků. Ten, kdo se dopustí nevědomě přestupku proti *vaišnavům* a Nejvyššímu Pánovi má jedinou možnost nápravy, nalézt útočiště v neustálém

opěvování *vaišnavy* a Nejvyššího Pána, a vyvarování se dalších přestupků. To je jediný způsob, jak se bránit proti účinkům *aparádhy*. Pokání a jiné praktiky jsou k ničemu. Jdi tedy domů a těš se z opěvování oddaných Pána.“

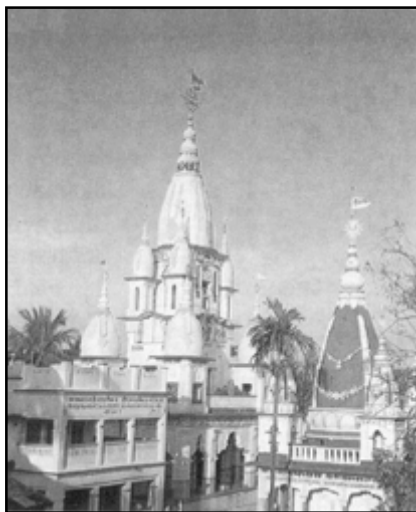
Přítomní *vaišnavové* byli přešťastní, že směli zaslechnout tato milostivá slova Pána a odpověděli hlasitým zvoláním: „Hari! Hari!“

Šrí Gauránga tímto způsobem poučil všechny, kteří nevědomě hanili *vaišnavy*, a každý, jemuž je toto poučení lhostejné a kritizuje a napadá především *sádhuy*, tone v oceánu utrpení. Ti, kteří Jeho radu přijmou a pochopí ji jako esenci Véd, překročí snadno široké moře nevědomosti a vstoupí do věčné duchovní říše: „Použije-li urážející svůj jazyk následně pro omluvu a velebení *vaišnavy*, vše se v dobré obrátí. Jed otravuje stále víc a víc tělesné funkce, avšak protijed vrátí tělo do jeho původního zdravého stavu. Vyvarování se dalších přestupků, ani milióny pokání nebudou skutečně účinné. Pouze upřímné a pokorné velebení *vaišnavy* může smýt tuto vinu.“

Ti, kdož následují Maháprabhuovy pokyny, jakožto neomylnou pravdu, a sklánějí se k chodidlům *vaišnavy*, aby Ho poprosili o odpuštění, sklízejí enormní úrodu. Vyvíjejí neochvějnou důvěru v Maháprabhua a překračují bez nesnází široký oceán nevědomosti.

Právě když Maháprabhu ukončil své pokyny bráhmaňovi, vstoupil Dévánanda Pandit. I přes svůj ušlechtilý charakter nedokázal vyvinout důvěru v Maháprabhua a Jeho učení. Přestože vyučoval Šrímad Bhágavatam, nebyl schopen přijmout oddanost Nejvyššímu Pánovi. Jeho srdce bylo zničeno touhou po osvobození, a proto nejenže nedokázal zakusit milostivou přitažlivost *bhakti*, ale nebyl ani schopen osvětlit *bhakti* ostatním. Po Maháprabhuově přijetí *sannjásu* a Jeho odchodu do Džagannátha Purí se osud postaral o setkání Dévánandy Pandita se Šrílou Vakréšvarou Panditem, výjimečným oddaným a věčným společníkem Čaitanji Maháprabhua.

Tato událost se stala neočekávanou šťastnou v životě Dévánandy. Společnost čistého oddaného je účinná jako dotyk kamene mudrců, a tak vyvinul Dévánanda brzy *ruči* (duchovní chuť) a nezlomnou důvěru v Maháprabhua. Šríla Vrndávana dása Thákura popisuje, jak navštívil všude vážený vaišnava Vakréšvara Pandit sídlo Dévánandy. Dévánanda byl naplněn úžasem, když mu projevil svůj překrásný extatický zpěv a tanec, plný hlubokého citu. Touha po osvobození se takto vytratila z jeho srdce. Padl Vakréšvarovi k chodidlům a potřel celé

*Dévánanda Gaudija Math
v Navadvípa Dhámu*

své tělo prachem. Rozkvetla v něm touha uctívat Maháprabhua, kterou využil ke službě *mahá-bhágavatovi*.

Šríla Sarasvatí Thákura píše: "Bezprostředním důsledkem Dévánandovy služby *vaišnavovi* bylo dosažení neochvějné důvěry v Maháprabhua v jeho srdci. Vakréšvarovo přijetí pobytu v Dévánandově ášramu bylo příčinou nepopsatelného Dévánandova štěstí. Ačkoliv byl Dévánanda ritualistou, byl velmi vzdělaný a sebeovládnutý. Jeho studia písem se orientovala výhradně na Šrímad Bhágavatam. Nacházel se velmi vzdálen nadvládě svých smyslů, ale chyběla mu důvěra v Čaitanji Maháprabhua. Avšak milost Šríly Vakréšvary Pandita vyplenila jeho špatné chápání a on takto vyvinul velkou úctu k Maháprabhuovi."

Šríla Vrndávana dása Thákura píše: „Služba *vaišnavovi* se nachází výš, než-li služba Pánovi – tohle je uvedeno ve Šrímad Bhágavatamu a v jiných zjevených písmech. Bhágavatam vysvětluje: 'Může vyvstat pochybnost, vede-li služba Nejvyššímu Pánovi k dokonalosti, či ne, ale nelze pochybovat o tom, že je dokonalosti dosaženo službou Jeho čistému oddanému.' Z toho vyplývá, že služba oddaným je nejistější a neúčinnější metodou, jak dosáhnout Šrí Kršny.“ (Čaitanja Bhágavata, Antja 3.485 - 487)

Maháprabhuův *daršan* Dévánandovi Panditovi je v přímém vztahu k jeho styku s Vakréšvarou Panditem. Pokora a ostatní *vaišnavské* vlastnosti se v Dévánandovi projevily, když se sklonil k lotosovým chodidlům Pána. Zvedl se a zůstal skromně stát v rohu. Pán byl potěšen Dévánandovou přítomností a poprosil, aby se přiblížil a sedl si k Němu. Pán mu odpustil všechny jeho dřívější přestupky a důvěrně mu řekl: „Dostalo se ti velkého štěstí smět sloužit Mému drahému oddanému. Vakréšvara je dokonalou manifestací velikosti *kršna-šakti*, božské moci. Každý, kdo mu slouží, dosáhne Šrí Kršny. Jeho srdce je Kršnovým milovaným místem. Každé místo, na kterém se zdržuje, se stane svatým a takové místo bude Mým bydlištěm.“

Dévánanda sepal své dlaně a začal oslavovat Pána: „Ó, milostivý Pane! Zjevil jsi se v Navadvípu, aby jsi všechny osvobodil. Jsem ubohý a pokleslý. Nedokázal jsem Tě, bohužel, rozpoznat a

okradl jsem se tak o nejvyšší požehnání Tvé společnosti a milosti. Tvou vlastností je však soucítit se všemi. Modlím se pouze o to, abych Tě směl milovat. Řekni mi, prosím,

co mám dělat. Jsem nerozumný. Bhágavatam je určen pouze pro ty nejvzdělanější a nejbystřejší studenty a učence, jak si tedy můžu dovolit Ho vyučovat?“

Spokojený Pán Dévánandovi odvětil: „Nepokoušej se vysvětlovat Bhágavatam jiným způsobem, než-li ve světle *kršna-bhakti*. Bhágavatam obsahuje od začátku do konce jediné sdělení: 'Milovaný Kršno! Ve veškerém hmotném stvoření je *kršna-bhakti* jedinou Absolutní Pravdou a na konci stvoření zůstane pouze tato Pravda.“

Šrímad Bhágavatam je jediné písmo, nabízející oddanost Kršnovi, jakožto nevyšší cíl bytí. Žádné jiné písmo nepodporuje tento názor. Bhágavatam není světským písmem. Jedná se o transcendentální literaturu, která se zjeví a zmizí jako inkarnace Boha. Před nedávnem se vyjevil Šrímad Bhágavatam milostí Šrí Kršny a díky transcendentální síle bhakti Šríly Vjásadévy. Vrndávana dása Thákura varuje, že je Bhágavatam přijímán jako Kršna samotný a proto se nesmíme pošetile domnívat, že Ho známe a chápeme. Pán pokračoval: „Pouze, když se nevědomá osoba přiblíží ke Šrímad Bhágavatamu v oddaném postoji, zjeví se v jejím srdci Jeho význam. Je identický se Šrí Kršnou, je ztělesněním čisté duchovní lásky. Žijí v Něm Kršnovy zábavy. Ačkoliv sepsal Védavjása čtyři Védy, Mahábháratu, Purány a jiná písmena, cítil se prázdný a nenaplněný. Avšak po napsání Bhágavatamu se cítil dokonale spokojený. Je však mnoho nešťastných duší, které jsou okradeny o četbu tohoto korunního klenotu písem *kršna-bhakti*. Při čtení Bhágavatamu se jednoduše poddej vlivu *bhakti*. Pak zůstaneš prost *aparádhy* a tvé srdce se naplní radostí. Jádro všech písem tvoří oddanost Kršnovi, ale Bhágavatam se od nich liší tím, že je naplněn *kršna-bhakti-rásou*. Pokrop každého vodou tohoto oceánu nektaru.“ Dévánanda Pandit byl překrásnými pokyny Maháprabhua uchvácen. Když vzdal poklony Jeho lotosovým chodidlům, odebral se do svého sídla.

Maháprabhu využil Dévánandu Panditu k rozšíření slávy Šrímad Bhágavatamu. Nejvyšší závěr 18 000 veršů Šrímad Bhágavatamu zní: Oddanost Kršnovi.

Dům, který je požehnaný touto štěstí přinášející literaturou, je prostý všech pohrom. Uctívání Šrímad Bhágavatamu je stejně dobré, jako uctívání Šrí Kršny. Čisté oddanosti ke Kršnovi bude dosaženo pravidelnou recitací a zpěvem tohoto výjimečného písma. Je-li použit k jinému účelu, než-li k vyučování *bhakti*, znamená to pouhou ztrátu času a vede to k *aparádě*.

Existují dva druhy *bhágavatů*: *grantha-bhágavata*, Bůh v podobě knihy a *bhakta-bhágavata*, Bůh v podobě Svého oddaného. Denní čtení, recitace a uctívání Bhágavatamu má za následek poznání pravdy o Pánovi a Jeho oddaných. Šríla Kršnadása Kavirádzha píše:

*eka bhágavata bada- bhágavata śāstra
āra bhágavata-bhakta bhakti-rasa pātra*

(Č.Č., Adi-lílá 1.99)

„Jedním *bhágavatou* je překrásné písmo Šrímad Bhágavatam a druhým je čistý oddaný, ponořený v *rāse*, sladké milostné oddanosti. Dévánandovi Panditovi bylo

vyjeveno výjimečné postavení Šríváse Thákura získáním milosti Maháprabhua a Jeho věčného společníka Vakrěšvary Pandita. Se srdcem naplněným lítostí a pokorou prosil opakovaně o odpuštění u lotosových chodidel Šríváse Thákura. Takto získal nejen pozhnání Šríváse Thákura, ale i všech oddaných Maháprabhua.“

Pán říká:

*śabda-brahma param-brahma
mamobhe śaśvatī tanū*

(Š.B. 6.16.51)

„Nejvyšší Zvuková Vibrace a Nejvyšší Podstata jsou jedno a totéž.“

„Nikdo není schopen získat milost *bhágavaty* – knihy, aniž by předtím získal milost *bhágavaty* – oddaného. Bez nich zůstaneme navždy neschopni zakusit nektar *kršna-bhakti*. Sebemenší *aparádhy* vůči *bhakta-bhágavatovi* znemožní každému získat milost Bhágavatamu, literární inkarnace Boha. *Vaišnava-aparádha* vážně narušuje náš duchovní pokrok.

Když se Dakša choval urážlivě k Šivovi, žádal sice o odpuštění, ovšem z půli srdce. Nemoc *aparádhy* takto zůstala v Dakšově srdci a projevila se znovu, jako přestupek vůči lotosovým chodidlům Šrí Nárady Muniho. I když někdo uctívá Pána po milióny životů, je pro něj nemožné získat Pánovu milost, hanil-li vaišnavu. To je varování pro všechny oddané.“

Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Prabhupáda píše ve svém komentáři Gaudija-bhasja: „Nejvyšší Pán Šrí Kršna se zjevuje v hmotném světě ve čtyřech podobách. Vaišnavové, rostlinka Tulasí, Ganga a Šrímad Bhágavatam jsou čtyři božská rozšíření Pána (*prakaša-vigráha*). Ačkoliv se to neradi projevují, nejsou odlišní od Božství a jsou důstojně uctíváni. Všeobecně považují lidé za vhodné uctívání Pánova Božstva, po instalaci Jeho podoby (*prána-pratištha*). Stejným způsobem se však nenakládá s Vaišnavou, Tulasí déví, Ganga déví, nebo Šrímad Bhágavatamem. Tito čtyři tvoří Kršnovu příslušenství a ačkoliv si skrze Ně Pán užívá, vychutnává si, když Jim může sloužit. Tito zástupci Boha nesmí být nikdy zneváženi, jinak budou všechny naše oddané snahy zbytečné.“

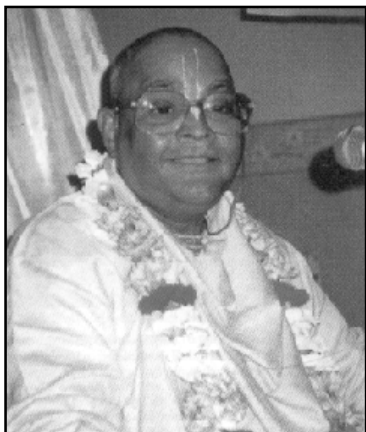
Maháprabhu Sám říká: „Ti, kteří uctívají přímo Mě a přehlíží Mé oddané se nacházejí v iluzi a způsobují Mi muka. Jejich oběti na Mně ulpívají jako déšť žhavého popela. Ten, kdo kritizuje a uráží Mé oddané bude zničen zpěvem Mých jmen. Pouhým zpěvem Mých jmen není zaručen úspěch. Zničím každého, kdo se pokusí ublížit Mým oddaným.“ Dokonce i *sannjásí*, který haní čistého oddaného, poklesne. Gauračandra hlásá světu: „Zanechte kritizování *vaišnavy* a přijměte útočiště u *kršna-námy*. Vysloví-li někdo, byť pouze jedenkrát, Kršnovu jméno bez přestupků, bez meškání ho osvobodím.“ Šríla Vrndávana dása Thákura odsoudil ty, kteří napadají Šrí Višnu, Šrí Kršnu a Jeho oddané, *vaišnavy*. Citoval Náradu Muniho v Čaitanja Bhágavatě:

„Ten, kdo je očividně pokleslý, škodí pouze sám sobě, avšak falešný světec je horší, neboť s sebou stahuje i všechny své následovníky.“

Pokrytci se zmocňují vyvýšených trnů svatých a ve jménu náboženství svádějí většinu k omylu. Povzbuzují společnost k zaobírání se chybnými praktikami a haní skutečné zástupce duchovních zásad, *vaišnavy*. Takto zničí nejen sebe, nýbrž i své nešťastné následovníky. Nerozvážní lidé se scházejí, aby naslouchali od těchto šarlatánů transcendentálním pokynům, slyší však nakonec pouze urážky proti skutečně zbožným osobám. Následovníci těchto *guruů* věří těmto učením a připravují si cestu do pekla. Vmdávana dása říká: „Lidé naslouchají nadšeně transcendentálním pokynům od někoho, koho na základě vnějšího vzhledu považují za svatého. Místo toho ovšem slyší kritiku skutečných svatých, a tak klesají do hluboké propasti.“

Védy jednoznačně vysvětlují, že každý ztratí veškerou svou nastřádanou zbožnost a bude vystaven ohavným podmínkám život za životem, dopouští-li se hany vůči *vaišnavovi*. Zaspívá-li někdo pouze jedenkrát bez přestupků jméno Šrí Kršny, osvobodí ho Kršna z materiálního pouta. Oproti tomu může být někdo velmi zběhlý ve Védách, ale chová-li v sobě vzpurné postavení proti *vaišnavovi*, je navždy zatracen. Gaudija-bhasja to na základě Šrí Čaitanja Bhágavaty potvrzuje následovně: „Zanechá-li někdo hanění *vaišnavy* a vysloví pouze jedenkrát jméno Šrí Kršny, získá snadno milost Nejvyššího Pána. Kritizovat *sádhua* je stejné, jako kritizovat lotosová chodidla Šrí Gurua a to je přestupek proti Nejvyššímu Pánovi. Ten, kdo pomlouvá Pána, postupně klesá na úroveň *bhágavata-ninda* a je mu nejen znemožněno dosažení *prémy*, ale častěji nezíská díky *náma-aparádě* užitek z náboženství, bohatství, nebo hmotného požitku.“ Šríla Bhaktisiddhánta Sarasvatí Prabhupáda říká, že bychom se měli vyvarovat nejen společnosti lidí dopouštějících se *vaišnava-aparádh*y, ale i jejich společníků.

HLUBOKÝ VÝZNAM RATHA-JÁTRY

Śrī Śrīmad Gour
Govinda Mahārāja

Existuje mnoho chybných konceptů ohledně Pána Džagannátha a Ratha-játry. Měli bychom chápat tuto *tattvu*, kterou vysvětlil Maháprabhu, jako manifestovanou, neboť Pán Čaitanja je nejvyšší autoritou. Kdo je Džagannátha? Není rozdílu mezi Maháprabhuem, Kršnou a Džagannáthem. „*Sei kṛṣṇa, sei gaura, sei jagannātha.*“

Většinou tomu lidé nerozumí. Hodně spekulují a mnoho si takto vymyslí. Jsou pyšní na svou hmotnou vzdělanost, inteligenci, výdělky a poznání. Pána ale nelze pochopit bez Jeho milosti. Zde se nám tedy ukazuje jediná možnost. Nenaslouchají *sádhuovi*, *guruovi*, ani *vaišnavovi*, bez nichž nelze nic pochopit. Chápat to může pouze milovaný oddaný Džagannáthy, Kršny a Maháprabhua. Maháprabhu je *ačárja*. Přišel jako *ačárja*, jako *sádhu-guru* a vysvětlil *tattvu* Ratha-játry. Není snadné to pochopit.

Paramo nirmatsarāṇām satām vedyam. Ve Śrīmad Bhāgavatamu je psáno, že pravdu může pochopit pouze *vaišnava*, prostý závistí. Ostatní mohou sice naslouchat, ale nebudou schopni to pochopit. Témata tohoto druhu nenaleznou vstupní bránu jejich uší. Popíšu *tattvu* a příběh Ratha-játry tak, jak to vyjevil Maháprabhu.

Džagannáthovo narození

Skadma Purána je nejobsáhlejší z osmnácti Purán. Nachází se v ní *khanda*, zvaná Utkal-khanda. Sepsal ji Vjāsadeva.

V Utkal-khandě nalezneme vše, co se týká Džagannáthy a Purušottama-kšétrý, známé též jako Džagannátha-kšétra. Ve Skanda Puráně říká Džagannátha Mahárádžovi Indradjumnovi: „Ó králi, zjevil jsem se o úplňku v měsíci *džjestha*.“ To je den, kdy provádíme veřejnou koupel Džagannáthy, Snána-Purnima. Bylo to v čase Svajambhuva manvantary, v první půli Satja-jugy. Džagannátha, Nejvyšší Pán, řekl: „Zjevil jsem se, neboť jsem byl spokojen s prováděním objeti a *bhakti*.“

To je zrození Džagannátha-dévy. V tomto dni by se tedy měla provádět veřejná koupel. Takto zní pokyn Džagannáthy a Maharádže Indradjumny, který byl velkým oddaným.

Vykonal tisíc *ašvamedha-jadžní*. V druhé půli Svajambhuva manvantary se Džagannátha zjevil, protože byl spokojen s tímto oddaným a jeho obětmi a Brahmá instaloval Jeho božstvo v chrámu.

Příběh z dávných časů

Když si na základě těchto údajů spočítáte přesná data, zjistíte, kdy začala stavba Džagannáthova chrámu, kdy byl chrám otevřen a kdy bylo instalováno božstvo na Svém *simhásanu*. Dle autorit Skanda Purány se to stalo před 153 400 000 lety. Ratha-játrá začala za vlády Sváročiša Manua. V jednom dni Brahmy se vystřídá čtrnáct Manuů. Nyní se nacházíme v Vaivasvata manvantaře. Svájambhuva je první Manu, následován Uttamou, Támasou, Raivatou a Čákšušou. K naší manvantaře se vztahují Sávarni, Dakša-sávarni, Brahma-sávarni, Dharma-sávarni, Rudra-sávarni, Déva-sávarni a Indra-sávarni. Celkem čtrnáct Manuů. Sváročiša Manu je druhým Manuem a dle Skanda-Purány začala Ratha-játra za jeho vlády. Bylo to v Satja juze a od té doby se plynule zachovává Ratha-játrá až dodnes. To znamená, že se Ratha-játrá bude konat až do konce druhé půle života Brahmy. Délka Brahmova života je sto let, přičemž délka jednoho jeho dne je 4 300 000 x 1 000 slunečních let.

Védský popis

Slovo „ratha“ nalezneme ve Védách. V Upanišadách stojí psáno:

*ātmānaṁ rathinaṁ viddhi
śarīraṁ ratham eva ca
buddhiṁ tu sārathim viddhi
manaḥ ūragrahaṁ eva ca*

1. Džíva, nebo-li duchovní duše, je jako někdo, kdo sedí na játre, na voze. Tělo je jako vůz, inteligence je kočím a mysl je otěží.

*indriāṇi hayān āhur
viśayās teṣu gocarān
ātmendriya-mano-yuktaṁ
bhoketyāhur manīṣiṇaḥ*

2. Znalý člověk si je zcela vědom, že smysly jsou koňmi tohoto vozu a smyslové objekty jsou cestou, po níž se tyto koně řítí.

*yaś tv avijñānavān bhavati
ayuktena manasā sadā
tasyendriyāṇy avaśāṇi
duṣṭāśvā iva sārathēḥ*

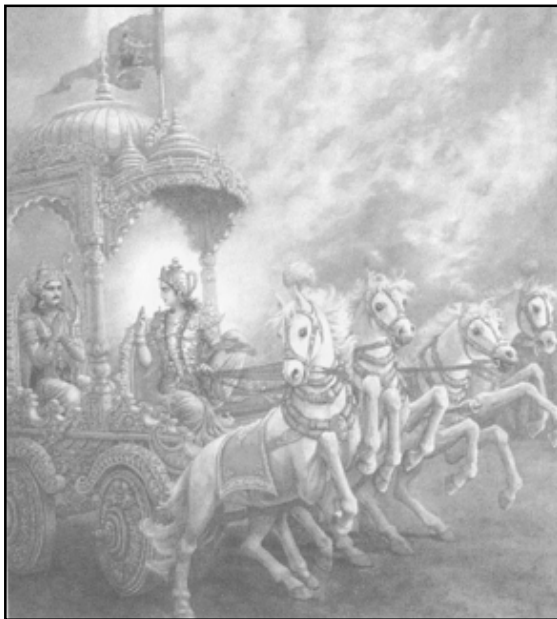
3. Ten, jemuž není dána schopnost rozlišovat, se podobá osobě, která ztratila opratě a jejíž smysly jsou nezvladatelné jako zdivočelí koně.

*yaś tuviñānavān bhavati
yuktena manasā sadā
tasyendriyāṇyavaśyāṇi
sad-aśvā iva sārathēḥ*

4. Ale ten, který díky zkušenostem nabyt poznání a jehož mysl je vždy ovládnutá, má své smysly pod kontrolou, jako trénovaného koně.

*vijñāna-sārathir yaś tu
manaḥ pragrahavān naraḥ
so'dhavanaḥ pāram āpnoti
tad viṣṇoḥ paramaṁ padam*

5. Ten, kdo má za vozku realizované poznání o Absolutním a drží svou mysl na uzdě, dojede až na konec cesty hmotné spoutanosti a dosáhne nejvyššího cíle, říše Šrí Višnu, Pána, Nejvyššího Boha.

Můžeme si všimnout, že slovo „*ratha*“ které můžeme nalézt v Upanišadách, jež tvoří největší část Véd, je velmi staré. Tělo je „*ratha*“, nebo-li vůz. *Átmá*, nebo-li duše, je „*rathi*“, tím, kdo sedí na voze a veze se. Je vlastníkem vozu. *Buddhi*, inteligence, je *sáráthi*, vozkou tohoto vozu. Mysl je jako opatě, jimiž jsou koně řízeny a poutány k vozu. Smysly jsou koňmi. Ten, kdo musí řídit vůz s koňmi, nasazuje nejdříve koňům klapky na oči. Proč? Takto nejsou totiž schopni koukat sem a tam. Budou se dívat pouze přímo před sebe. Opatě jsou pevně staženy. *Śabda*, *sparśa*, *rúpa*, *rasa* a *gandha*. Zvuk, dotek, podoba, chuť a vůně jsou objekty uspokojení smyslů. Budou se snažit svést vozku i s vozem z cesty. Oko nás poutá k pěkné podobě, ucho ke sladkým tónům, a nos k překrásnému aroma. Co se potom stane s vozem? Bude vláčen sem a tam. Inteligence jako vozka se musí stát expertem. Čistá inteligence přichází od Kršny. Je-li vaše mysl orientována na lotosová chodidla Kršny, stanete se pány své inteligence. To je poznatek velmi zkušeného a šikovného vozky. Bude vždy pevně třímat otěže ve svých dlaních, aby se koně nerozbíhali do různých směrů. Nedovolí koňům pozorovat objekty smyslového uspokojení, pouze všepřitažlivou podobu Kršny, *man maná bhava*. Mít ovládnutou mysl znamená její orientaci na lotosová chodidla Bhagavána, Višnu, nebo Kršny. Takto jsou podřízení koně dobře vychováváni a poslouchají vozku. *Vijñāna-sāraṭhir yas tu manaḥ pragrahāvān*: Je-li pod

kontrolou mysl, jsou ovládnuty i smysly. Takto neuhýbá vůz z cesty a cílem je Nejvyšší Říše Šrí Višnu. Když se koně zmateně řítí a jejich vozka není velkým odborníkem, nesvírá jejich otěže pevně v dlaních a nedává jim klapky na oči, potom se budou neúnavně rozhlížet nalevo a napravo a vláčet vůz sem a tam. Takto svůj cíl nedosáhnete. Slovo „*ratha*“ tedy není nové. Je to velmi staré védské slovo.

Zachráněn před buddhisty

Ve třetím století před Kristem, ve starém Dravidadéši (dnešní Tamil Nadu v jižní Indii), vládl velmi mocný panovník jménem Pándjavidžaja. Tento král měl kněze, jménem Dévéšvara, který byl velkým oddaným Višnu, Nejvyššího Pána. Král Pándjavidžaja následoval pokyny Dévéšvary a nastolil znovu *sanátana dharmu*. Dévéšvara zachránil božstva Džagannáthy, Baladévy a Subhadry ze spárů buddhistů, kteří si tato božstva zabavili. Zachránil tato božstva a postavil je na vůz. Takto začala Ratha-játrá, která proběhla mezi starobylým chrámem Džagannáthy, známým též jako Níláčala, a Sundaráčalou. Tam se nacházela krásná zahrada pro Džagannáthu. Před pěti sty lety, za časů Maháprabhua, tato zahrada ještě existovala a Maháprabhu na ní odpočíval. Po několika dnech postavil král Pándjavidžaja božstva znovu na vůz a zavezl je opět do jejich starobylého chrámu. Dle světských dějin začala Ratha-játrá v tomto čase. Avšak dle dějin písem, jako Skanda Purána, začala o velmi mnoho let dříve. Ceremonie, při níž jsou božstva Džagannáthy, Baladévy a Subhadry vynesena z chrámu na vůz, je známa jako Pándu-vidžaja, nebo Páhandi-vidžaja, dle krále Pándjavidžaje. *Dajitové*, služebníci Džagannáthy, při ní přenášejí božstva z jednoho místa na druhé.

Slavnost Pándu-vidžaja v Džagannátha Purí

Prahláda provádí Ratha-játru

V Bhavišta Puráně stojí psáno, že Prahláda prováděl v Satja-juze Ratha-játru. Postavil Mahávišnu na *rathu* a vozil Ho. Následně se této Ratha-játrý zúčastnili

polobozi, *siddhové* a *gandharvové*. V dávných dobách se v měsíci *kártika* konala také Ratha-játrá pro Kršnu. Ve Skanda Puráně je stanoveno datum pro pořádání Ratha-játry. Píše se tam, že dnem pro Ratha-játru je druhý den přibývajícího Měsíce v měsíci *ášádha*, v Pušjami-Nakšatře. V ISKCONu pořádáme Ratha-játru v kterékoliv libovolné době. Děláme to proto, že to tak začal dělat Šríla Prabhupáda. Proč to prováděl takovýmto způsobem? Někdy jsme za to kritizováni. Tvrdí se, že oddaní ISKCONu nenásledují písmá, ve kterých je datum pro Ratha-játru přesně stanoveno. Zde v Utkale, v Orisse, to nelze pořádat v kteroukoliv libovolnou dobu. Obdrželi bychom kritiku, neboť slavná Ratha-játrá z Džagannátha Purí se zde koná v čase stanoveném písmy. Nemůžeme ji zde tedy provádět jiného dne.

Význam Ratha-játry

Den před Ratha-játrou se nazývá *gundičá-mardžana*, čištění chrámu Gundičá. Jaká *tattva* se skrývá za *gundičá-mardžanou*? Maháprabhu čistil společně se Svými druhy vlastníma rukama chrám a ukázal nám tak, jak můžeme očistit své srdce. Naše srdce je posezením pro Pána, *hrdaja-simhásana*. Dokud vaše srdce nebudou očistěna od takových hmotných znečištění, jako jsou pokrytectví, touha po smyslovém požitku nebo osvobození, či uctívání, do té doby ve vašem srdci nepřijme místo Nejvyšší Pán. Všechny tyto věci jsou jako prach, listí, odpad a špína. Maháprabhu čistil chrám dvakrát po sobě. Potom leštil podlahu a stěny látkou z vlastního oděvu, dokud nešlo spatřit jediný flíček. Takto nám ukázal že naše srdce musí být zcela čistá. Jinak se v nich Pán neusadí. To je *tattva gundičá-lily*.

A jaká je Ratha-játrá *tattva*? Co vyjevil Maháprabhu?

*anyera hṛdaya mana, mora mana vṛndavana,
'mane''vane'eka kari'jāni
tāhṇ tomāra pada-dvaya, karāha yadi udaya,
tabe tomāra pūrṇa kṛpā māni*

(Ponořen v náladě Šrímatí Rádharání promluvil Čaitanja následovně:) „Pro většinu lidí jsou mysl a srdce totožné. Má mysl není nikdy oddělena od Vrndávany, proto považují Svou mysl s Vrndávanou za totožné. Vstoupil by jsi tedy, prosím, do Mé myslí, která je tak dlouho ve Vrndávane, Svými lotosovými chodidly, neboť jsi Vrndávanou velmi milován? Vnímal bych to jako Tvou dokonalou milost.“

*tomara yye anya veśa anya saṅga, anya-deśa vraja
jane kabhu nāhi bhāya
vraja-bhūmi chādite nāre, tomā nā dekhile mare,
vraja-janera ki habe upāya*

Obyvatelé Vrndávany Tě nechtějí vidět v šatech prince a ani Ti neprovolávají slávu za to, že se stýkáš s velkými bojovníky z různých zemí. Nemohou opustit zemi Vrndávanu a v Tvé nepřítomnosti hynou.

*tumi-vrajera ja, vraja-rājera prāṇa-dhana
tumi vrajera sakala sampad
krpārādra tomāra mana, āsi'jīyāo vraja-jana
vraje udaya karāo nija-pada*

Milovaný Kršno, jsi životem a duší Vrndávana-dhāmu. Jsi srdcem Nandy Mahárádže. Jsi jediným bohatstvím kraje Vrndávany a jsi velmi milostivý. Půjď, prosím, a dej tak život všem Vradžavásím. Otiskni, prosím, Svá lotosová chodidla znovu do Vrndávany.

Maháprabhu je Džagannátha, je Kršna, Nejvyšší Autorita. To co nám vyjevuje ohledně *tattvy*, stojící v pozadí Ratha-játry, je autentické. *sei kṛṣṇa, sei gaura, sei jagannātha*. Není mezi Nimi žádného rozdílu. Mysl Maháprabhua je však přece jen odlišná. Maháprabhu je Kršna v náladě Rádharání. Kršnova podoba Gaury je *kṛṣṇa-viraha-vidurá-rūpa*, v níž zakouší bolest z odloučení od Kršny. Kršna, plačící pro Kršnu, je Gaura. To je *tattva*. Džagannátha je Kršna, ale pláče pro Rádharání. Tato podoba, se Svými doširoka otevřenými očima a stáhnutými rukama a nohama, jako u želvy, se nazývá *rádhā-viraha-vidurá-rūpa*. V této podobě zakouší Kršna muka z odloučení od Rádharání. To je *mahābhāva*, nejvyšší pocit milostné extáze. Pocity odloučení od Kršny a pocity odloučení od Rádhy lze pozorovat v Puruṣottama-kšétře. Gaura a Džagannátha. Takto jsou spojeni. Gaura pláče v Rádhā-bhávě pro Kršnu: „Kde je můj *prāna-vallabha*, Šjāmasundara Kršna?“ *Kva kṛṣṇa nanda-kula-candramāḥ, kva kṛṣṇa nanda-muralī-ravaḥ, kva kṛṣṇa śikhi candrakālaṅkṛtiḥ, kva kṛṣṇa rāsa-rasa-tāṇḍavī* : „Kde je Kršna, Měsíc Nandovy dynastie? Kde je Kršna, který tak sladce a líbezně hraje na flétnu, *nanda-muralī-ravaḥ*? Kde je Kršna, Jehož hlava je zdobena pavím pérem? Kde je Kršna, tančící v *rase*? Kde je Kršna, *prāna-vallabha*, Pán mého života a srdce? Kde je?“ Maháprabhu pláče a pláče. Když získá *darśan* Pána Džagannáthy, myslí si: „Ó, tady je Můj *prāna-vallabha*, Pán Mého srdce.“ Džagannátha se zjevil ve své překrásné podobě Šjāmasundary, neboť byl Maháprabhu ponořen v *rádhā-bhávě*. Kdo je schopen tuto podobu v Džagannáthovi vnímat? Ten, kdo se nachází v *rádhā-bhávě*, ten, kdo pláče pro Kršnu. Jakmile Gaura spatřil podobu Svého *prāna-vallabhy*, utekl a v půli cesty spadl v bezvědomí k zemi. Džagannátha pláče pro Rádhu. Když Džagannátha uviděl Maháprabhua, pomyslel si: „Ó, Má milovaná Rádho!“ Viděl Rádhu v Gaurovi a Gaura viděl Šjāmasundaru v Džagannáthovi. Ke spojení těchto dvou dochází v Níláčale, Puruṣottama-kšétře. Dvě podoby v pocitech odloučení, *vipralambha*. Plakat pro Kršnu a plakat pro Rádhu. Džagannátha-kšétra je tedy *vipralambha-kšétra*, místo pocitů odloučení.

Setkání v Kurukšétře

V Šrímad Bhágavatamu je popsáno, jak se odehrálo jedno zatmění Slunce, *súrjáparága*. Dle védských pravidel by se v den zatmění Slunce, nebo Měsíce mělo navštívit svaté místo, na něm se vykoupat ve svaté vodě, rozdat dary a zpívat Haré Kršna. Při příležitosti tohoto zatmění Slunce putovali Kršna, Balaráma a všichni Jádavové do Kurukšetry. Kurukšetra je svatým místem. *Dharma kṣetre kurukṣetre, samavetā yuyutsavaḥ*. Všichni Jádavové, Vasudéva, Kršna a Balaráma se tam při zatmění vydali. Onoho dne se náhodou vydali i všichni obyvatelé Vradžabhúmi, jako *gópové*, pasáči a pasačky na Kurukšétu. Takto tedy náhodou došlo po dlouhé době odloučení k setkání obyvatel Vradžabhúmi, obzvláště *gopí*, s *prána-vallabh*ou, Pánem jejich srdcí. Během Ratha-játry byl Maháprabhu ponořen v *rádhá-bhávě*, *gopí-bhávě*. V pocitech této nálady táhl vůz. Během svého tažení zpíval také tuto píseň:

*sei ta parāṇa-nātha pāinu
yāhālāgi'madana-dahane jhuri'genu*

„Nyní mám u Sebe Pána Mého života, v Jehož nepřítomnosti jsem spalován a rozprášen Bohem lásky.“

Maháprabhu zpíval tuto píseň a táhl vůz. „Dnes jsem po dlouhém čase odloučení našel Pána Mého srdce. Umíral jsem bolestí z odloučení a byl jsem probodáván šípy Amora.“ Maháprabhu zpíval a táhl vůz. Odkud? Z Kurukšetry. Níláčala je Kurukšetra a Maháprabhu táhl Džagannáthu do Sundaráčaly, Vrndávany. Tohle je *tattva* Ratha-játry, jak byla vyjevna Maháprabhuem. Když odešel Kršna do Mathury a později do Dváraky a opustil takto Vradžavási, obyvatele Vradžabhúmi, trpěly *gopí* těžkými pocity odloučení. Zcela tonuly v oceánu *virahy*, odloučení, a cítily se, jakoby měly v nejvyšším stavu pocitů odloučení zahynout. Tento oheň způsobuje velký žár. Kršna je králem Dváraky, oplývajícím zde veškerým majestátním bohatstvím. *Gopí* přesto umíraly. Sužovány bolestí z odloučení plakaly a nařikaly ve dne v noci. Na Kurukšétě se po

dlouhém čase odloučení opět setkali. „*O, sei tapa parāna-nātha pāinu.*“ „Našly jsme Pána našich srdcí! Kvůli Němu jsme byly probodávány šípy Amora.“ Maháprabhu zpíval tuto píseň a táhl *rathu*.

Chceme Tě ve Vrndávaně

Kršna je *navakišora natabara*, *gopa-veša venukara*, deset, jedenáct, nebo dvanáct let starý. Je *navakišora*, vždy svěží a vždy nově krásný. Nikdy nezestárne. *Natabara*, je stále v taneční náladě a neúnavný, *čančala*. Má podobu mladého prostě oděného pasáčka krav, *gopa veša*. Drží ve Svých rukou flétnu, která se jemně dotýká Jeho rtů, *venu murali-vadana*, stojíc ve Svě třikrát prohnuté podobě, *šjáma tribhanga lalita*. Jeho hlava je zdobena pavím pérem. Takto je Kršna znám ve Vradžabhúmi. Tahle Jeho podoba z Vradžabhúmi je Jeho vlastní podobou. Je zde vše, co potřebuje ke Svým zábavám s pasáčky a s obyvateli Vradžabhúmi. Je zde řeka Jamuná. Jsou zde květinové háje *Kadamba*, *kadamba kánana*. Jsou zde pávi, krávy a telátka. Je zde džungle Vrndávany. Tady si hraje Kršna s pasáčky a s obyvateli Vradže. Lze tu spatřit stromy a křoviny, stejně jako plody a svěží mladé lístky. Všechny tyto věci vytvářejí předpoklady a součásti Kršnových zábav, pro něž je právě tato Kršnova podoba určena. Vradžavásí, pasácci krav a obzvláště *gopí* z Vradžabhúmi, nechtějí vidět Kršnu v královských šatech. Kršna přišel na Kurukšétru v královském oděvu, neboť byl toho času králem Dváraky. Vradžavásí řekli: „Ó Kršno! Netoužíme se dívat na tuto Tvou podobu. Pojd' s námi do Vrndávany. Vrndávana na Tebe čeká. Jsou tam *kundže*, je tam vše. Vše na Tebe čeká! Kršno! Odvlečeme Tě tam. Nechceme se na Tebe dále dívat v tomto oblečení.“ To je *Ratha-játrá*. To je nálada Maháprabhua. Jeho *bháva*, *gopí-bháva*. Obyvatelé Vradžabhúmi mají velmi intimní blízký vztah s Kršnou a jsou Mu velmi, velmi milí. V tomto případě nemůže být řeč o nějakém vztahu mezi králem a jeho poddanými. Ne. Obyčejní měšťané nemohou svého krále jednoduše oslovovat, neboť si od nich drží distanc. Lidé si drží odstup a vzdávají mu z dálky své opatrné poklony. To ale není nálada ve Vradžabhúmi. Její obyvatelé jsou Kršnovi tak blízcí a důvěrní jako části Jeho vlastního těla. Nechají se nosit na Jeho ramenou. Nechovají k Němu žádnou bohabojnou úctu. To je čistá láska. Velmi intimní vztah. Jsou Mu tak blízcí, jako část Jeho vlastního těla. Nestydíte se za to, že se dotýkáte svých nohou, svých vlastních těl. Pokud se ale dotknete nohou někoho druhého, je vám to nepříjemné a jemu trapné. Není to tak? Pasácci se někdy dokonce nechají nosit na Jeho ramenou. Kršna se přitom nikdy necítí nepříjemně a ani pasácci přitom nepociťují žádný ostych. Proč? Neboť jsou jako Kršnovy vlastní části těla, velice důvěrní společníci, nacházející se ve velmi blízkém vztahu k Němu. To je *Ratha-játrá-tattva*. Maháprabhu je Kršna v *gopí-bhávě*, *rádhá-bhávě* a pláče neustále kvůli bolesti z odloučení od Kršny. V této náladě, v náladě *gopí* táhl Džagannáthovu *rathu*. V ten moment vyslovil verš z desátého zpěvu Šrímad Bhágavatamu:

*āhuś ca te nālina-nābha padāravindarī
yogeśvarait hṛdi vicintyam agādha-bodhaiḥ
saṁsāra-kupa-patitottaraṇāvalambanī
gehaṁ juṣāṁ api manasy odiyāt sadā naḥ*

Gopí řekly: „Milovaný Pane, Tvůj pupík se podobá lotosovému květu, Tvá lotosová chodidla jsou jediným útočištěm pro ty, kteří spadli do hluboké studny hmotné existence. Velcí mystičtí jogíní a vzdělání filozofové o Tobě meditují a uctívají Tvá lotosová chodidla. Toužíme, aby se tato chodidla zjevila i v našich srdcích, ačkoliv jsme zcela prostí, hospodářsky zaměstnaní lidé.“

Takto předložily gopí své poklony: „Ó *nālina-nābha-kršna*, Kršno s lotosovými očima! Obě Tvá lotosová chodidla jsou nevystižitelná. Všichni *jogeśvarové*, vedeni Brahrou, o Tobě stále meditují ve svých srdcích. Tvá lotosová chodidla jsou jediným útočištěm pro tonoucí v oceánu hmotné existence a pro ty, kteří jsou zapleteni ve svých hospodářských činnostech. My, *gopí* a *gopové*, jsme hospodáři. Dovol tedy, ať jsou Tvá lotosová chodidla stále manifestována v našich myslích.“

To je význam tohoto verše. Potom začal zpívat tuto píseň:

*anyera hṛdaya mana, mora mana vṛndavana,
'mane''vane'eka kari'jāni
tāhāṇ tomāra pada-dvaya, karāha yadi udaya,
tabe tomāra pūrṇa kṛpā māni*

„Pro většinu lidí jsou mysl a srdce totožné. Má mysl není nikdy oddělena od Vrndávany, proto považuji Svou mysl s Vrndávanou za totožné. Vstoupil by jsi tedy, prosím, do Mé mysli, která je tak dlouho ve Vrndávane, Svými lotosovými chodidly, neboť jsi Vrndávanou velmi milován? Vnímá bych to jako Tvou dokonalou milost.“

V *rādhā-bhāvē* říká Mahāprabhu:

„Někteří dělají rozdíl mezi svým srdcem a myslí, ale Mé srdce a mysl je Vrndávanou.“ Neexistuje rozdíl mezi myslí *vaiśnavy*, *prēma-bhakty* a Vrndávanou. Mahāprabhu říká: „Zjeví-li se obě Tvá lotosová chodidla v Mé mysli, chápu to jako projevení Tvé milosti. *Pūrṇa-kṛpā*, Tvá dokonalá milost.“

*tomara yye anya veśa anya saṅga, anya-deśa vraja
jane kabhu nāhi bhāya
vraja-bhūmi chādite nāre, tomā nā dekhile mare,
vraja-janera ki habe upāya*

Obyvatelé Vrndávany Tě nechtějí vidět v šatech prince a ani Ti neprovolávají slávu za to, že se stýkáš s velkými bojovníky z různých zemí. Nemohou opustit zemi Vrndávanu a v Tvé nepřítomnosti hynou.

*tumi-vrajera ja, vraja-rājera prāṇa-dhana
tumi vrajera sakala sampad
krpārdra tomāra mana, āśi'jīyāo vraja-jana
vraje udaya karāo nija-pada*

Milovaný Kršno, jsi životem a duší Vrndávana-dhāmu. Jsi srdcem Nandy Mahārādže. Jsi jediným bohatstvím kraje Vrndávany a jsi velmi milostivý. Půjď, prosím, a dej tak život všem Vradžavásím. Otiskni, prosím, Svá lotosová chodidla znovu do Vrndávany.

Žádná Ratha-játrá ve Vrndávane

„Obyvatelé Vradžabhúmi si necenní Tvého královského odění a majestátní podoby. Nedokáží opustit Vradžabhúmi a umřou, pokud Tě nebudou moci vidět.

Teď mi pověz, co se s nimi stane, pokud se tam nevydáš. Vezměte Ho tedy do Vradže! Okamžitě! Ó Kršno! Jsi životem Vradžabhúmi! Máš nepopsatelnou hodnotu pro vradžarādže Nandu Mahārādže! Buď prosím milostivý, Kršno! Půjď do Vradžabhúmi a vrať život jejím obyvatelům! Oni umírají! Zjev se, prosím, se Svými lotosovými chodidly ve Vradžabhúmi!“

Maháprabhu zpíval tuto píseň a táhl vůz. Táhnout Džagannáthu, jenž je Šjamasundara Kršna, do Vradže, to je Ratha-játrá. Proto se ve Vrndávane nekoná Ratha-játrá, neboť Ratha-játrá znamená táhnout Kršnu z Kurukšétrý do Vrndávany. Kršna je ve Vrndávane neustále. Proč by se zde tedy měla konat Ratha-játrá? Srdce Vaišnavy, zvláště srdce *gaura-prija-džany*, milovaného oddaného Gaurangy, to je Vrndávana. Nech v sobě tedy konat Ratha-játru každý den. Z tohoto důvodu řekl Prabhupáda: „Chcete-li, pořádejte Ratha-játru kteréhokoliv dne. Jste-li toho schopni, dělejte ji každý den. Táhněte Kršnu denně do Vrndávany, do svých srdcí. Pouze ti, kteří to nechápou, nás kritizují.“

„Proč pořádají oddaní z ISKCONu Ratha-játru kteréhokoliv dne? Nenásledují pokyny písem, které předepisují přesně vhodný den pro Ratha-játru.“ Takto mluví ti, kdož se nacházejí v nevědomosti. Pokud to ale někdo chápe, tak zde není prostor pro kritiku. Takováto osoba řekne: „Ano, pořádejte Ratha-játru každý den. Táhněte Kršnu do Vrndávany, do svých srdcí.“

Ratha-játrá festival by se měl slavit tak, že se připraví mnoho chutných, sladkých jídel pro Džagannáthu, Baladévu a Subhadru. Měli by se pohostit *bráhmanové* a *vaišnavové*. Měl by se provést obětní oheň, měla by se zpívat svatá jména, měla by se uspořádat velká sláva a mělo by se přijít shlédnout Pána na Jeho voze. Každý, kdo vidí Pána na Jeho voze, bude jistě směřovat do Višnuovy říše, *ratha ta vāmana dṛṣtvā punar janma na vidyate*. To je velice žádoucí u Hindů. Vidíš-li na voze Vámanu, Višnuu, už se více nenarodíš. Tak to stojí v *śástrě*. Toto jsou tedy ve zkratce některé skutečnosti ohledně historie a *tattvy* Ratha-játry.

*Šríla Bhaktivedánta Svámí
Maharádža tančí před slavnostním
vozem při Ratha-játrě v San
Franciscu 1972*

*Uctívání Pána Džagannáthy
v Berlíně při tradiční Ratha-játrě
na Ku-dammu*

Śrī Jagannāthāṣṭakam

*kadācit kālindī-taṭa-vipina-saṅgita-taralo
mudābhīrī-nārī-vadana-kamalāsvāda-madhupaḥ
ramā-śambhu-brahmāmara-patī-gaṇeśārcita-pado
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (1)*

Ó, Džagannáthdévó, který hraješ tak náruživě na flétnu na březích Jamuny ve Vrndávaně, Jenž se jako čmelák opájíš blažeností lotosových tváří vradžských *gopí* a Jehož lotosová chodidla uctívají tak velké osobnosti, jako Lakšmí, Šiva, Brahmá, Indra a Ganéša, prosím, zjev se mi.

*bhuje savye veṇuṁ śirasi śikhi-picchariṁ kaṭitaṭe
dukūlaṁ netrānte sahacara-kaṭākṣaṁ vidadhat
sadā śrīmad-vṛndāvana-vasati-līlā-paricayo
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (2)*

Kéž by se mi zjevil tento Džagannáthdéva, s flétnou ve Svě levé dlani, pavím pérem zdobícím hlavu a s jemným žlutým hedvábným šátkem kolem boků, Jehož společníci jsou vystaveni láskyplným pohledům z koutků Jeho očí a Jenž se vždy oddává překrásným hrám v božské říši Śrī Vrndávaně.

*mahāmbhodes tīre kanaka-rucīre nīla-śikhare
vasan prāsādāntaḥ sahaja-balabhadrena balinā
subhadrā-madhyasthaḥ sakala-sura-sevāvasarado
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (3)*

Sídlí na břehu velkého oceánu v paláci na zlatavém hřebenu hory Niláčala, je doprovázen Svým mocným bratrem Baladévou a sestrou Subhadróu a umožňuje polobohům, aby Mu sloužili. Nechť se mi zjeví tento Džagannáthdéva.

*krpā-pārāvāraḥ sajala-jalada-śreṇi-rucīro
ramā-vāṇī-rāmaḥ sphurad-amala-paṅkeruha-mukhaḥ
surendrair ārādhyāḥ śruti-gaṇa-śikhā-gīta-carīto
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (4)*

Śrī Džagannáthdéva je oceánem milosti. Jeho tělesná záře je krásná, jako oblak černých dešťových mraků, raduje se s Lakšmídéví a Sarasvatí, Jeho obličej se podobá

neposkvrněnému lotosu v plném květu, je uctíván předními polobohy a Jeho transcendentální sláva je opěvována v nejvznešenějších písmech. Ó, kéž by se mi zjevil.

*rathārūḍho gacchan pathi milita-bhūdeva-ṣaṭalaiḥ
stuti-prādurbhāvaṁ prati-padam upākārṇya sadayaḥ
dayā-sindhur bandhuḥ sakala-jagatām sindhu-sutayā
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (5)*

Když se napříč ulicí pohybuje Džagannáthova Ratha-játrá, opěvují *bráhmani* každým krokem Jeho slávu. Jakmile Džagannátha, tento oceán milosti a skutečný přítel celého světa, zaslechne jejich opěvování, žehná jim blaho. Nechť se mi zjeví tento Džagannáthdēva.

*paraṁ-brahmāpīḍaḥ kuvalaya-dalotphulla-nayano
nivāsī nilādrau nihita-caraṇo 'nanta-śirasi
rasānandī rādhā-sarasa-vapur ālīṅgana-sukho
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (6)*

Nechť se přede mnou zjeví tento Šrí Džagannáthdēva, korunní klenot veškerých manifestací Absolutní Pravdy, Jehož oči jsou jako okvětní lístky plně rozkvetlého modrého lotosu, Jenž sídlí v Niláčale, Jehož chodidla spočívají na klíně Šrí Šéši, Jenž je spokojeně ponořen v *bhakti-ráse* a Jenž se raduje z objetí *rásou* naplněného těla Šrímatí Rádhiky.

*na vai yāce rājyam na ca kanaka-māṇikyā-vibhavaṁ
na yāce 'haṁ ramyāṁ sakala-jana-kāmyāṁ vara-vadhūm
sadā kāle kāle pramatha-patinā gīta-carito
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (7)*

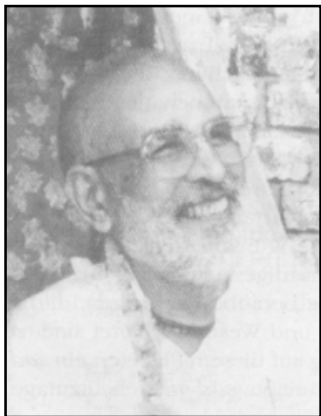
Nemodlím se k Džagannáthovi o království, zlato, klenoty, bohatství ani krásnou ženu, jak si to přejí všichni muži. Mou jedinou prosbou je, aby se Džagannáthdēva, Jehož slávu stále opěvuje Šiva, přede mnou zjevil.

*hara tvaṁ saṁsāraṁ drutataram asāraṁ sura-pate!
hara tvaṁ pāpānāṁ vitatīm aparāṁ yādava-pate!
aho dīne 'nāthe nihita-caraṇo nīścitam idaṁ
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me (8)*

Ó, Pane polobohů! Osvobod' mě rychle z této bezvýznamné hmotné existence. Ó, Pane Jaduů! Zbav mě mého nezměrného množství hříchů. Ach! Slíbil jsi, že daruješ Svá lotosová chodidla pokleslým a zatraceným. Ó, Džagannátho Svámí, zjev se mi.

*jagannāthāṣṭakam punyaṁ yaḥ pathet prayataḥ śuci
sarva-pāpa-viśuddhātmā viṣṇu-lokaṁ sa gacchati (9)*

Ten, kdo pozorně recituje tuto svatou Džagannáthaštaku, se zbavuje hříchů, očisťuje své srdce a dosáhne Višnulóky.

GIRIRĀJA GOVERDHANA

**Śrī Śrīmad Bhaktivedānta
Nārayaṇa Mahārāja**

V následujícím verši opěvují *gopí* horu Govardhana nejen coby korunu Vrndávany, nýbrž i korunu celého vesmíru.

*hantāyam adrir abalā hari-dāsa-varyo
yad-rāma-kṛṣṇa-carana-sparaśa-
pramodah mānaṁ tanoti saha-go-gaṇayos
taylor yat pāṇiya-sūyavasa-kandara-kandamūlaiḥ*

(Š.B. 10.21.18 a Brigád-bhág. 2.7.109)

„Tato hora Govardhana je nejlepší z těch, kdož jsou známí jako *hari-dāsa*, neboť díky dotekům lotosových chodidel Kršny a Balarámy stále velmi plesá. Govardhana Je velmi obezřetně uctívá tím, že Jim stále poskytuje nezbytnosti, jako jsou jeskyně, plody, květiny a vodu, což těší nejen Je, ale i Jejich nejbližší přátele pasáčky, krávy a telátka.“

Vrndávana je tak překrásná z toho důvodu, že na jejích loukách tančí pávi, doprovázeni Kršnovou hrou na flétnu. Ptáci a zvířata jakoby v ustrnutí naslouchají Jeho hře. *Gopí* zde používají slovo '*hantājam*', což znamená lítost, přesto však pociťují tolik

ánandy (blaženosti). Jsou zklamány, neboť se nemohou přímo účastnit této nádherné zábavy a pozorovat při ní Kršnu. Přesto zakouší stále vzrůstající radost, neboť při svých meditacích mohou vnitřně vše prožít a procítit. Říkají: „Jsme ‘*abalá*’ (bezmocné). Proč je tomu tak? Srnky se mohou přiblížit zcela ke Kršnovi, následovány svými partnery a nic v tomto světě je nedokáže zastavit. Nám ale stojí v cestě neustále nějaké překážky – naši manželé, tchyně, tchánové, bratři a přátelé. A co je úplně největší překážkou? Omezení od naší mysli: strach ze zahanbení v očích společnosti. Proto jsme *abalá*.“ *Prema-bhakti* je *anugaťja* – to znamená, že je nedosažitelná bez milosti *guru*a.

*srī-guru-caraṇa-padma kevala-bhakati-sadma
bando mui sāvadhāna mate*

Lotosová chodidla *guru*a jsou *sadma*, jsou obydlím Šrí, *prēma-bhakti* ke Kršnovi, která existuje v srdci *guru*a. To je původní zdroj. Není-li někdo oddán *guru*ovi, neslouží mu a neodevzdává se mu v každém okamžiku, potom se *bhakti* nedostaví. Dokud člověk nedosáhne jeho milosti, nezakusí *bhakti* a neobdrží *daršan* Kršny. Proto *gopí* říkají:

„*Sakhī*, už dlouho toužíme po setkání s Kršnou, ale naše nohy nejsou schopné k Němu dojít, naše oči nejsou schopné Ho vidět a naše ruce se Ho nemohou dotýkat. V této beznadějně situaci nejsme schopny obdržet Jeho *daršan*. Ptákům, srnkám a všem ostatním je dovoleno sloužit Mu a nechat se Jím hladit, ale my nesmíme. Nedaleko je ovšem *Girirádža*, který je *harī-dāsa-varja*, nejlepší z *harī-dāsů*, a on je *guru-tattva*. Když se mu odevzdáme, půjdeme za ním, uděláme pro něj *pūdžu* a budeme mu sloužit, potom jistě dostaneme příležitost sloužit Kršnovi.“

Takováto je bytost *guru*a:

*sākṣāḍ dharitvena samasta śāstrair
uktas tathā bhāvyata eva sadbhīḥ
kintu prabhor yaḥ priya eva tasya
vande guroḥ śrī-caraṇāravindam*

Guru je obzvláště milý Kršnovi. Přirozeně jsou Mu milé všechny *dživy*, avšak sloužíme-li *guru*ovi a získáme jeho milost, můžeme setkat s Kršnou; jinak to není možné. *Guru* nám může dát Kršnu, neboť si Ho svou *prémou* prakticky podrobil. Každý oddaný by měl předtím, než obejde horu *Govardhana*, navštívit *mandir* (chrám) *Haridévy*. Bez *daršanu* *Haridévy* nemůže získat plný užitek z *parikramy* *Govardhanu*. Proto *gopí* říkají:

„Pod záminkou koupele v *Manasí-ganze* přijmeme nejdříve *daršan* *Haridévy* a potom půjdeme k hoře *Govardhana*, kde se zcela vyplní všechna přání našich srdcí. Naše přání budou vyplněna, neboť někde na vrcholku *Govardhanu* Kršna pase Své krávy a hraje si se Svými přáteli. Tam Ho spatříme, On se nás dotkne a my s Ním budeme moci být neomezeně dlouho – to je nejdůležitější cíl našeho života.“

To by měl být nejdůležitější cíl také našeho života. Vidět Kršnu a sloužit Mu – to samo je smyslem našeho praktikování *sádhany*. Ve skutečnosti jsou *sádhana* (cesta) a

sádhja (cíle) *bhakti* jedno a to samé. Je zde například *śravanam* (naslouchání) – co však uslyšíme? *Bhagavad-tattvu* a obzvláště *májá-tattvu* musíme správně pochopit:

„To, co nyní vidíme a k čemu jsme na základě svých vlastních tužeb připoutáni, nám způsobí pouze neštěstí.“

Dokud se neodevzdáme lotosovým chodidlům *guru*a a nebudeme následovat *sádhana*, kterou nám doporučil, následujeme prostě rady své mysli. Vyhledáme-li útočiště výhradně u lotosových chodidel *guru*a, on nás ochrání ode všech vlastních nezávislostí. Naše srdce by měla být prázdnou nádobou, do níž přijmeme pokyny *guru*a a jimiž se budeme dále řídit. Naše srdce by se měla stát totožná s naším *guruem* a *vaišnavy*, stejně tak jako s našimi předešlými *áčárjy*, jako Šríla Višvanátha Čakravarti Thákura, Šríla Bhaktivinóda Thákura a Šríla Bhaktisiddhanta Sarasvatí Prabhupáda. Budou-li od nich naše srdce oddělena, jistě nás spoutá *májá*. Neodevzdáme-li jim naši nezávislost, budeme jednat dle svých vlastních tužeb. Měli bychom se stát na nich zcela závislími:

„Udělám vše, co mi uložíte za úkol. Celou svoji inteligenci použiji k provedení vašich pokynů.“

Takto dosáhneme úspěchu; v opačném případě se stane *bhakti*, jež je *činmaja* a má vlastní nezávislost, těžko dosažitelnou. Proto *gopí* říkají: „Přes tisíce našich pokusů nebudeme schopni zdolat překážky, které nám brání ve střetnutí s Kršnou, jako je například strach ze starších nadřízených a pouto na regule *varnáśrama-dharmy*. To vše můžeme překonat pouze dosažením milosti Girirádže.“

Ti z nás, kteří praktikují *sádhana*, by se nikdy neměli vzdát společnosti takového *vaišnavy*, který je skutečně tak kvalifikovaný, že je dobré ho následovat. Mohou vyvstat

mnohé potíže, ale přesto bychom ho nikdy neměli opouštět – to je nejdůležitější pokyn. Budeme postupovat dle jeho pokynů a potom s jistotou vykročíme vstříc královské říši

bhadžanu. Řídíme-li se ale namísto toho diktátem mysli, poklesneme do Rasátaly. Co nám radí mysl?

„Dávej dobrý pozor na své tělo, udělej si pohodlí a chop se snadno dosažitelného štěstí.“ Následujeme-li tyto pokyny, spoutají nás reakce na náš požitek a utrpení. Místo toho bychom měli uctívat pokyny *Gurua*, *Vaišnavů* a *šáster*. Jak řekly *gopí* v tomto verši, jsme *abalá* – nemáme žádnou sílu, kromě společnosti *sádhuů*. Žijeme-li v chrámu, ale nikdy s nikým nemluvíme, nemáme lásku ke *Guruovi* a *Vaišnavům*, tak co se stane? Budeme izolovaní a skleslí. Měli bychom s nimi láskyplně hovořit, klást jim otázky a pozorně jim naslouchat a v každém směru přijímat pozici vzájemného dávání a přijímání. Bez nich jsme *abalá* – bez duchovní síly.

*prācīnānām bhajanamatulaṁ duṣkaraṁ sṛjvato
me nairāsyena jvalati hṛdayam bhakti-leśālas*

Jak dosáhly předchozí velké osobnosti svého nejvyššího cíle? Kašjapa Rši a Aditi stáli 60 000 let na svých rukou, nejedli, nepili a nedýchali. Potom, co prováděli takovéto odříkání se před nimi zjevil Nárájana a poskytl jim požehnání. Kašjapa Rši řekl: „Chceme mít syna, jako jsi Ty.“ Nárájana odpověděl: „Kde by jsi chtěl nalézt takového syna, jako jsem Já? Musím se tedy osobně stát vaším synem.“ A protože vyslovil Kašjapa tohle své přání třikrát, stal se Nárájana ve třech různých zrozeních jejich synem. Můžeme vidět, jak těžká odříkání podstoupil Hiranjakašipu, pouze aby dosáhl materiální cíle. Dhruva Maharádža prováděl nejtěžší odříkání, pouze aby získal vlastní planetu. Jednou někdo nabídl Sanátanovi Gosvámimu deku, ale ten se bál, že by přiliš dlouho spal a tak řekl: „Spal jít!“ Ale co srovnatelného provádíme my? S potěšením jíme, spíme, vtipkujeme, smějeme se a hádáme a mezitím zpíváme trochu *harināmy*. Relativně snadno se můžeme osvobodit z našich světských připoutání, ale ta vzácná *prema*, kterou si přejeme, takto nepřijde. Musíme být velmi dychtiví a musíme si stále myslet: „Kdy už se konečně setkám s Kršnou?“ Pouze jedenkrát poskytl Bhagaván Nárádovi svůj *daršan* a pak zase zmizel. Nárada začal hořce plakat. Proč znovu zmizel?

„Nejsi ještě dostatečně dychtivý; proto jsem přišel, pouze abych zvýšil tvoji touhu po dosažení Mé společnosti. V tvé současné podobě se Mnou nemůžeš být neustále, avšak když tvá touha po Mně dostatečně zesílí, vzdáš se tohoto svého těla a potom budeš schopen být se Mnou neustále.“

Náš *bhadžan* ale není naplněn intenzivní touhou. Dokud naše srdce nebudou zcela roztavena, nebudeme schopni se setkat s Kršnou. Máme tedy jedinou naději: „Stojíme na břehu oceánu Tvé milosti a stříkne-li na nás pouze jediná kapka z tohoto oceánu, dostane náš život smysl.“

Naše jediná naděje je ta, že se s Ním někdy a někde budeme moci setkat. Ti z nás, jimž se dostalo požehnání společnosti skutečného *vaišnavy*, by s ním proto měli zůstat, učit se jeho umění a doufat, že jednoho dne obdrží stejnou milost Kršny, jako on.

Gopí říkají: „Jsme *abalá*, neboť naše nohy nás nejsou schopné dovést ke Kršnovi. Viděli by nás tisíce lidí a řekli by: „Kam jdeš?“, nebo by se ptali našich rodičů: „Kam jde vaše dcera?“. Dělá ostudu celé vaší rodině!“

Je to stejné jako dnes, když se některý z rodinných členů začne zaměstnávat v *bhadžanu*. Chodí-li syn, či dcera do kina, pije a kouří, nebo má ilegální vztah s jinou osobou, tak to nikoho z rodiny nepohoršuje. Ale vzdá-li se někdo všeho kvůli *bhadžanu*, stává se najednou ostudou rodiny. Uslyší-li ale o něčem takovém *sádhu*, prohlásí: „Stal se zářivým paprskem rodiny, neboť začal s bhadžanem.“ A uslyší-li prapředci o této osobě, třebaže mohou být na Pitrlóce, nebo někde jinde, začnou radostí tančit: „V naší rodině se nyní zjevil oddaný!“ *Gopí* mluví o *hari-dása-varjo*: „Govardhana je nejlepším z *hari-dásů*. Obdaří-li Křšna někoho všemi Svými dobrými vlastnostmi, pak je tento znám jako oddaný Bhagavána, a takováto osoba je *hari-dása*. Označení *hari-dása* bylo přisouzeno třem osobám: Maharádžovi Judhišthirovi, Uddhavovi a Girirádža Govardhanu. Maharádža Judhišthira chová tři druhy vztahů ke Křšnovi: *vátsalja-bháva*, *sakhja-bháva* a *dásja-bháva*. Slouží Křšnovi v těchto třech rozpoloženích, odpovídajících momentální potřebě. Miluje Křšnu, jako svého mladšího bratra, stejně jako Ardžunu a Sahadévu. Jako Křšnův přítel s Ním vtipkuje a baví se. A když si uvědomuje, že vše co mu náleží – jako říše, bohatství, manželka a synové – existuje ve skutečnosti pro Křšnu, tak se chová jako Křšnův služebník. Když opustil Křšna Hastinápura, cítil Maharádža Judhišthira, že jeho říše pozbyla veškerou cenu, ale dokud byl Křšna přítomen, cítil, že veškerý jeho majetek je tu, aby Křšnovi sloužil. Když Křšna zatoužil odejít do Dváraky, vyhledal Maharádža Judhišthira Kuntí a prosil ji:

„Má milovaná matko, mě On neposlechne, ale tebe ano. Promluv si s Ním, prosím.“ Došel za Draupadí a požádal ji: „Mě neposlechne, ale tobě postačí, když zapláčeš. Mě neposlechne, protože nepláču, ale tobě postačí jen trochu zaplakat a tím Ho můžeš přemoci.“ Protože začala společně s Kuntí plakat, Křšna zůstal. Takto někdy sloužil Křšnovi tím, že použil pár triků. Dokonce i *rasika vaišnavové*, jako jsou Nárada, se modlí k Maharáji Judhišthirovi: „Ty jsi *hari-dása*. Křšna navštěvuje tvůj palác v doprovodu Svých manželek, stejně jako mnoho *sádhuů*. Přicházejí, aby spatřili Křšnovu nádhery, ale já přicházím z jiného důvodu. Přišel jsem, abych získal tvůj *daršan*; tvá *prema* je tak vysoká, že překonává dokonce i Křšnu.“

Uddhava je Křšnův ministr, přítel a služebník a někdy přebírá také funkci *prija-narma-sakhá*, to když vyřizuje zprávu od Křšny *gopím*.

Je zde tedy *púma* (dokonalý) – to je Maharádža Judhišthira, *púmater* (dokonalejší) – to je Uddhava a *púmatam* (nejdokonalejší) – a to je Girirádža Govardhana. Girirádža Govardhana je připraven sloužit Křšnovi v jakékoliv *rase*, kterou si chce Křšna zrovna užívat. Ať už je to *šánta*, *dásja*, *sakhja*, *vátsalja*, *mádhurja* či *sumádhurja rasa*, Girirádža Govardhana dokonale zaranžuje vše pro Křšnu, a proto je znám jako nejlepší z *hari-*

dásů. Protože je tohle *gopím* známo, říkají: „Půjdeme za Girirádžou, uděláme pro něj *púdzu* a budeme mu sloužit a takto získáme *daršan* Kršny, když bude pást Své krávy.“

Sanátana Gosvámí píše ve svém výkladu k těmto veršům, že si *gopí* myslí: „Nedokážeme snášet problémy, které nám brání ve styku s Kršnou. Dokážeme trpělivě snášet jakékoliv potíže, které se nám přihodí doma, ale co se týče styku s Kršnou, tak ztrácíme trpělivost. Co se ale stane, když se jich všech zbavíme? Vše se nám rozpadne. Víme, že Kršna pase venku krávy, ale vydaly-li bychom se za Ním, porušily bychom pravidla slušnosti a naši tchánové, tchýně a všichni obyvatelé z vesnice by nás ztratili. Proto se pokoušíme zachovat trpělivost. Dokud v nás zůstává naděje, že jednou budeme moci potkat Kršnu, pak zde bude strach z odsouzení společností, z našich starších příbuzných a z porušení náboženských pravidel. Proto jsme *abalá* – nemůžeme se vzdát naší trpělivosti. Nemáme sílu to udělat. Proto nejsme schopny za Ním jít.“

V tomto světě existuje také takovéto uvažování. Strachovali bychom se také před reakcemi společnosti, kdybychom měli opustit svůj domov, partnera, děti a práci, kvůli tomu, abychom se zcela zaměstnali v *bhadžanu*. Nedostatek síly je také jednou z překážek v našem *kršna-bhadžanu*. Jsme velmi líní a myslíme stále na své tělesné pohodlí. A zejména *ghrasthové* přebírají zodpovědnost za společnost a rodinu, což je velmi omezující. Šukadéva Gosvámí ihned po svém narození opustil rodinu a odebral se do džungle. Jeho otec plačíc zůstal: „Můj milý synu! Můj milovaný synu!“, ale Šukadéva mu neodpovídal. Odpovíдалa pouze ozvěna z lesa. Volání otce se ani netklo synova sluchu. Když už ne dnes, tak zítra, nebo alespoň pozítří by se měla stát naše touha po *kršna-bhadžanu* tak silnou, jako je tomu u Šukadévy Gosvámího, potom se vytratí veškeré naše *abalá*. Máme-li skutečnou touhu překonat všechny překážky v našem *bhadžanu*, odkud získáme sílu to dokázat?

Gopí říkají: „Půjdeme za Girirádžou Govardhanem, protože je nejlepší.“ Proč? Protože neslouží pouze Kršnovi, nýbrž i *mānaṁ tanoti saha-go-gaṇayos taylor yat* – Kršna má tolik společníků, a Girirádža slouží jim všem. Přivádí vodu pro krávy a *sakhy*, a také pro omytí Kršnových chodidel. Tím, že nabízí k dispozici veškeré potřeby, stará se nejen o Kršnu, ale i o Jeho společníky. Mnozí se zaměstnávají v *guru-sevě*, ale jen zřídka kdo respektuje také *guruovy* služebníky. Stará-li se ale někdo o *guruovy* služebníky, je *guru* ještě více potěšen. Zrovna tak slouží mnoho oddaných Kršnovi, ale pokud budou sloužit Kršnovým oddaným, bude Kršna automaticky také spokojen. Govardhana nenabízí k dispozici pouze čistou vodu, ale také krásnou měkkou trávu. Když spásají krávy tuto trávu, stávají se silnějšími a budou dávat dostatek kvalitního mléka pro potěšení Kršny. A *sakhūm* dává Govardhana všechny druhy plodů, které už na pouhý pohled zvyšují potěšení, jako banány, granátová jablka, kokosové ořechy a *tály*, které voní obzvlášť sladce.

Govardhana má spoustu jeskyní, kde si *sakhové* mohou odpočinout, jsou-li unaveni z pastvy. Za horkých dnů jsou tyto jeskyně příjemně chladivé a za chladných dnů poskytují teplo. Uvnitř těchto jeskyní jsou *kuṇḍže*, s hladinami z drahokamů, ve kterých se vše zrcadlí. Jsou zde všechny materiály, potřebné pro zdobení a proto jsou tato místa způsobilá k setkávání Kršny s *gopími*. Nedaleko jsou místa, jako Dána-gati a

Dána-nivartana-kunda, kde Kršna s Rádhou a jejími *sakhími* navzájem požadují zaplacení celného. Proto *gopí* prosí: „Ó Govardhano, pozoruješ všechny tyto Kršnovy zábavy. Dej nám prosím také nějaké místo, kde bychom se jich mohli zúčastnit.“ Uslyšeli tato slova *sádhaka*, jeho touha ještě vzroste a pomyslí si: „Kdy přijde den, v němž budu moci jít ke Girirádžovi Govarhanovi s takovou touhou v srdci? Také si přeji, abych se mohl zúčastnit Kršnových zábav.“ Tato touha je cílem a náplní našeho života a vrcholem *bhadžanu*.

POZNÁNÍ PRAVDY

**Śrī Śrīmad Bhakti
Prajñāna Keśava
Mahārāja**

Poznání, jehož dosahují *džívy* na různých stupních vědomí je rozdílné, jak kvalitativně, tak i kvantitativně. Z toho vyplývá, že poznání, kterého je nabyto na určitém stupni, není bezpodmínečně pomocí pro poznání na dalším stupni. Z perspektivy poznání, jehož je na určitém stupni nabyto, se může navenek jevit poznání nabyté v předešlém stupni jako nedůležité, omezené a takto i škodlivé. Samozřejmě existuje poslední stupeň poznání, z něhož není možno poklesnout, je-li dosaženo. Z tohoto stupně poznání se jeví veškeré nauky jako neužitečné. Pouze dosažením tohoto vysokého stupně poznání dochází k rozvoji vnitřních kvalit člověka. Pouze toto poznání je zvané *sambandha-džňána*. Poznání (*džňána*), na něž se odkazoval Rúpa Gosvámipáda větou *džňána-karmádyanavrtam*, když definoval *uttamā-bhakti* a *džňána*, jež označil Śrīla Narottama Thákura ve svém *kírtanu* za hmec jedu (*višéra bhānda*), nejsou tím samým, čím je tato *sambandha-džňána*. *Džňána*, která se pokouší popřít znalce, prostředek poznání a poznání tím, že se je snaží zrušit, nakonec vrcholí v nevědomosti. *Džňána*, již je dosaženo na různých stupních vědomí, se dělí do

pěti kategorií: 1. *indriyārtha-džňána* – poznání za účelem smyslového požitku, 2. *naitika-džňána* – morální poznání, 3. *íšvara-džňána* – poznání o Nejvyšším Vládci, 4. *brahma-džňána* – neosobní poznání a 5. *šuddha-džňána* – čisté poznání.

1. *indriyārtha džňána* – poznání za účelem smyslového požitku

Hmotné smysly získávají představu o vnějším světě, kterou převádějí nervovým systémem k rozumu. Prvním sklonem vnitřních smyslů je převzetí představy o vnějším světě.

Druhým sklonem rozumu je uložení této představy do paměti. A díky třetímu sklonu jsou tyto představy zamíchány a rozlišovány a následně se projevují smyslovými funkcemi, jako uvážení a obrazotvornost. Čtvrtým sklonem rozumu je přidělit těmto představám určité skupiny, nebo třídy, díky čemuž budou dle své kvalifikace snadněji použitelné. Rozumovým uvážením jsou tyto pojmy buďto přijmuty, nebo zamítnuty. Pátým sklonem rozumu se vyvíjí z těchto vhodně poskládaných představ logický smysl, jenž je zván *jukti*, logika či rozum. Všechny druhy psychologických a hmotných věd vznikly pouze z tohoto *jukti*. Protože je toto *jukti* pouhým sklonem rozumu, neumožňuje pochopit skutečnost (*tattvu*), jež se nachází mimo rozum a světská slova. *Parěšanubhúti* leží mimo úsilí *indriyārtha-džňány*.

2. *naitika džňána* – morální poznání

Pečlivé pozorování hmotného štěstí a neštěstí za pomoci *indriyārtha-džňány* přináší *naitika-džňánu*, morální poznání. V ohnisku tohoto poznání stojí připoutanost k příjemným a odpoutanost od nepříjemných věcí. Jsou-li všechny tyto rozumové rysy vtaženy do pozorování, jsou *níti-šástry*, zakládající se na *jukti*, produktem fantazie.

Zahnují pokyny zaměřené na kultivaci smyslového požitku a odpor vůči tomu, co se staví proti smyslovému požitku. *Naitika-džňána* není schopna uspokojit člověka, neboť lidská povaha zahrnuje vyšší snahy. *Naitika-džňána* prezentuje představu o tom, co jsou tvořené předpisy, hříchy a nepravosti, přičemž do střediska zájmu se dostávají témata, která mají co do činění s rozvojem těla, mysli a společnosti. Jak lze předpokládat, nevede ani *naitika-džňána* k poznání Nejvyšší Reality ve věčně blaženém *dhámu*.

3. *íšvara-džňána* – poznání o Nejvyšším Vládci

Přemýšlivá třída lidstva, jež důkladně probádala povahu všech živých bytostí na této Zemi, došla na základě rozumu k závěru, že tento svět nevznikl sám od sebe, přičemž vzájemné vztahy živých bytostí jsou zřetelně vázány na určená pravidla pro hospodáře a všechny jiné *ášramy*, kolektivní spolupráci pro naplnění všech potřeb a debaty o ekonomickém rozvoji. Daleko více přijímají, že svět počal z nadřazené *tattvy*, která je všeobecně charakterizována jako *džňána*, nebo *džňána-svarúpa-tattva*. Tato *tattva*, která je hodna toho, aby byla uctívána celým světem, je všemocná a je obligátní tuto

skutečnost uctívat s hlubokým rozmyslem. Bude-li s námi potom tato skutečnost spokojena, poskytne nám různé možnosti k smyslovému požitku. Jiný názor zastávají ti, kteří mají jiné pochopení Puruši. Tito věří, že nám dal Puruša na základě Svě štědré a slavné povahy po našem stvoření všechny různé prostředky k zvýšení naší radosti. Tato Nejvyšší Osoba od nás za to na oplátku nic nežadá a proto neexistuje žádný zvláštní důvod, proč Ji uctívat. Existují také ještě jiní, jako třeba *saišvaravádiové* (teisté), kteří říkají, že vyplňováním předepsaných povinností je dosaženo blaženosti (něco ve smyslu dosažení nebeských planet) a prováděním nepovolených skutků se klesá do pekla. Tento druh *išvara-džňány* lze až k určitému bodu přijmout, ale z větší části je smíchán s *karmou*.

4. *brahma-džňána* – neosobní poznání

Člověk, který není spokojen s výše popsanou *išvara-džňanou*, je stále nucen používat svůj rozum (*jukti*) k stále většímu rozvoji *džňány*. Samozřejmě se v tomto případě dostane nejdále k hranici rozsahu svého myšlení. Jeho myšlení, které je opakovaně nahlodáváno a nenalezlo jiného prostředku, se nyní obrací ke konceptu negace. Postupuje vpřed a nachází pomoc v nežádoucích a druhořadých významech výpovědi Véd (*lakšanná-vrtti*). Ve skutečnosti vlastní Nejvyšší Absolutno Svě kvality – má podobu, pestrost, vlastnosti, atd. I zde dochází nyní na základě rozumu (*jukti*), pobouzeného neustálým tlakem a popudy, k vyvstání konceptu Jsoucna, jež je beztvaré, bez pestrosti, bez povahy a rozdílu. Myšlenka *tattva-džňány*, ve formě rozlišené skutečnosti vyvěrá z nevhodného cvičení obrazotvornosti pomocí rozumu (*jukti*). Touto *brahma-džňanou* nelze dosáhnout *paréšanubhúti* (poznání Nejvyšší Absolutní Skutečnosti).

5. *šuddha-džňána* – čisté poznání

Všeobecně očekává většina lidí *paréšanubhúti* od jednoho z těchto druhů *džňány*. Jak lze ovšem očekávat, *paréšanubhúti* leží na hony vzdáleno od těchto poznání, což bylo výše dokázáno. Nyní tedy vyvstává první otázka: Jsou takováto poznání možná? A druhá: Jsou-li možná, tak co je prostředkem k jejich dosažení? Odpověď na tyto otázky zní: Jistě existuje jedna možnost. A v Gítě odpovídá Bhagaván Kršna osobně na druhou otázku.

*teṣāṁ satata-yuktānāṁ
bhajatāṁ prīti-pūrvakam
dadāmi buddhi-yogaṁ taṁ
yena mām upayānti te*

„Těm, kteří s láskou ke Mně vykonávají svůj *bhadžan* a touží přitom po Mé věčné společnosti, daruji transcendentální poznání, skrze něž ke Mně mohou dojít.“ (BG 10.10)

Šuddha-džňána se může probudit pouze v tom, kdo se vzdal všech snah a úsilí o jiná přání, než-li je služba Kršnovi, jako jsou *karma* a výše popsané čtyři druhy *džňány*. V ten moment *džíva* chápe: „Svou původní povahou jsem služebník Bhagavána a mým jediným úkolem je sloužit Mu.“ Naplnění touto *šuddha-jňánou* dosahují ti, kteří se s úplným připoutáním zaměstnávají v *bhagavad-bhadžanu*, paprsku slunce Nejvyššího Pána, ve formě *buddhi-jógy*. Pouze díky paprsku tohoto Nejvyššího Slunce je možné získat *paréšanubhúti*.

K dosažení *paréšanubhúti* je nutná snášenlivost, pevná mysl a trpělivá touha po paprsku milosti Bhagavána. V neklidném a rozrušeném stavu nelze dosáhnout pokroku. Neznamená to samozřejmě, že bychom měli být nečinní a není také možné dosáhnout pozitivních výsledků umělými metodami, jak se o to snaží ustálená mysl při *aštanga-józe*. Proto je nejvhodnějším prostředkem, pro neustálé spojení s Ním (Bhagavánem), vykonávání *bhadžanu*.

Śyāmasundara se stane Gaurasundarou Śrī Śrīmad Gour Govinda Mahārāja

*brāhmaṇa-sajjana-nāri,
nānā-dravye thāli bhari'
āilā sabe yautuka la-iyā
yena kāñcā-sonā-dyuti,
dekhi' bālakera mūrī,
āśīrvāda kare sukha pāñā*

Sešli se všichni úctyhodní bráhmanové, stejně jako pánové a dámy, přinášející podnasy s různými dary. Když uviděli novorozeně, Jehož přirozená barva se podobala blyštivému zlatu, začali pronášet ve velké radosti svá požehnání.

Tohle je jeden z popisů oslav, které se konaly ihned po narození Gaurágy Maháprabhua. Zjevil se Nejvyšší Pán a tak se slavilo nejen na tomto světě, ale i na

nebeských planetách. *Jagat-ānanda-mayā*, celý vesmír plesal. *Bhaktové*, oddaní Pána, byli schopni to chápat a zúčastnili se také těchto oslav. Oddaní z celého světa, ať už se nacházeli v jakémkoliv městě, či zemi, tancovali, oddávali se *sankīrtanu* a předkládali Pánovi své dary. Všechny nebeské ženy, mezi nimiž byly také manželky Brahmy, Šivy, Nrsimhadévy, krále Indry, Vašišty Rīṣiho a Rambhá, nebeská tanečnice, se zjevily jako manželky *brāhmaṇū* s mnoha pestrými dary, aby mohly spatřit Pána. Protože se zjevil Pán, zmizely ihned veškeré druhy hoře a utrpení a všichni lidé byli velice šťastní. V domě Džagannátha Mišry se takto odehrála zcela neočekávaně velká oslava. Také Džagannátha Mišra byl zcela opojen štěstím. Tímto nádherným způsobem se Pán zjevil. Gaura není odlišný od Kršny, ale Jeho tělesné zbarvení je jiné (*kāñcā-sonā-dyuti*). V Čaitanja-Čaritāmṛte je to vysvětleno takto: „Jeho přirozený vzhled se podobal blyštivému zlatu.“ To je ten významný bod. Chtěl bych se dnes věnovat této tématice. Jedná se o velmi hlubokou filozofii.

Kršna přijal tělesnou barvu Rádharání. Tělesná barva Šrímatí Rádharání je podobná tekutému zlatu. Hovoříme-li o zjevení Gaury, dostáváme se k závěru, že jsou pro to dva důvody. Existuje jeden vnější důvod (*bahiranga-karana*) a jeden vnitřní důvod (*antaranga-karana*). Vnitřní popud pro Jeho zjevení se týká Jeho Samotného a vnější příčina je pro ostatní, pro lidi všeobecně. Kršna vyvinul tři přání, která zůstávala v *kršna-līle* nenaplněna. Jaká jsou tato tři přání? Jsou to tři druhy žádosti, které vyvinul: *rādhāyāḥ praṇaya-mahimā kīḍṛṣaṁ*, „Jaká je vznešenost lásky Rádharání?“ Druhé: *svādyo yenādbhuta-madhurimā kīḍṛṣaṁ*, „Jak vnímá Moji krásu?“ Kršnova krása je dokonalá krása. Takovouto krásu nelze nikde jinde nalézt, *kandarpa-koti-kamaniya*, Jeho krása předčí krásu tisíců bohů lásky. Kršna sám byl zcela šokován, když spatřil Svůj odraz na podlaze jednoho mramorového sálu. Myslel si: „Ó, kdo je to? Taková okouzující, krásná osoba.“ Šrīla Rúpa Gosvámí se o tom zmínil ve své knize „*Lalīta-mādhava*“.

Když Kršna zahlédl Svoji vlastní podobu v zrcadlu podobném sále, užasl: „Kdo je to? Taková krásná bytost? Když tuto bytost vidím, probouzí se v Mém srdci touha ji obejmout, tak jako to dělá Rádharání.“ *Upabhoktuṁ kāmaye rādhikeva*. Toto je přání Rádharání, obejmout takovouto nádhernou bytost dokonalé krásy. *Śrī-rādhāyāḥ praṇaya-mahimā kīḍṛṣaṁ vānayaivā*. „Jaká je láska Rádharání, jak ji mohu pochopit?“

Kršna je *prītiya-viṣaya* a Rádharání je *prītira-āśraya*. Jak může *viṣaya*, Poživatel, pochopit přání *āśraya*, požívaného? Je to nemožné pochopit, dokud Sám nepřijme náladu *āśraya*. Druhé přání bylo: *svādhya yenādbhuta-madhurimā kīḍṛṣo vā madiyaḥ*. „Má krása je jedinečná. V čem spočívá nádhera této krásy a jak působí na ostatní?“ Můžete vidět svoji vlastní krásu? Ne. Jeho druhá touha tedy zněla: „Jak mohu pochopit Svoji krásu?“

Třetí přání bylo: *saukhyam cāsyā mad-anubhavataḥ kīḍṛṣaṁ veti lobhāt. ekali rādhikā āśrādhe sakali*. „Pouze Rádharání vychutnává tuto krásu v plně šíři. Jakou radost, jaký požitek přitom Rádharání zakouší?“ Tato tři přání jsou vnitřním popudem pro zjevení Gaury. Tato přání nebyla naplněna v *Kršna-līle* a z tohoto důvodu se zjevil v lůně matky Sačí. Lůno matky Sačí je jako oceán (*garbha-sindhau*). Tak

jako vystupuje Měsíc z oceánu, zjevil se Gaura v lůně matky Sači, jež je jako oceán. Zjevil se, aby naplnil tato tři přání. Přišel, aby naplnil tato přání, aby okusil tuto *premu* a podělil se o ni s ostatními. Zjevil se, aby učil oddané *rāga-marga-bhakti*. V Čaitanja-Čaritámrtě se hovoří o *rāgānuga-bhakti* a Maháprabhu nás ji učil. Kršna velmi přemýšlel, jakým způsobem by mohl tato tři přání vyplnit. Nakonec se rozhodl: „Bez přijetí nálady a tělesné barvy Rádhahrání je nemožné tato tři přání vyplnit.“

Vystává zde jedna otázka. Bylo zde použito slovo *dyuti*. Pokud by přijal pouze náladu Rádhahrání, byla by Jeho přání vyplněna. Co bylo tedy popudem k přijetí její tělesné barvy? To je velmi důležitá otázka, ale jen zřídka ji je schopen zodpovědět.

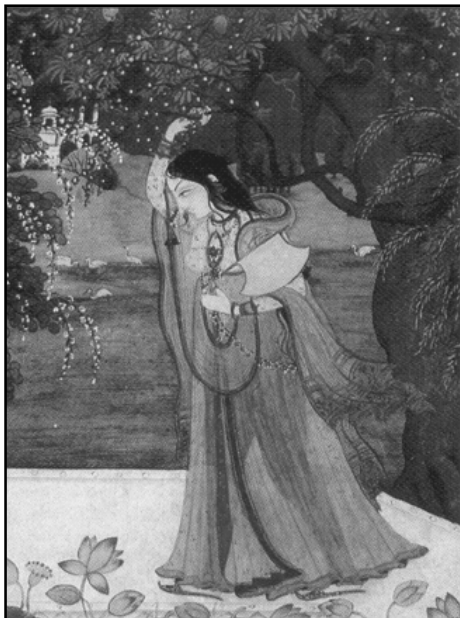
Svarúpa Dámódara Gosvámí řekl: „*tad bhavagyā*“, tato *bháva*. Pokud by přijal Kršna pouze náladu Rádhahrání, byl by schopen vyplnit tato tři přání, jaká je tedy příčina přijetí její tělesné barvy? Odpověď zní: *vastu*. Každý objekt (*vastu*) má svoji přirozenou barvu. Tato barva je totožná s povahou (*svarúpa*) tohoto *vastu*. Dle nálady, nebo vystupování, nacházející se v srdci bytosti, se navenek projeví její odpovídající tělesná barva. Jste-li rozčilení, vaše oči se zbarví do ruda, zcela automaticky. Tělesná barva je tedy totožná se *svarúpou*.

Kršna je *śṅgra-rasa-rāja*, je králem nemanželských milostných vztahů (*śṅgra-rasa*). Barva *śṅgra-rasy* je *śyāma*. Když je *śṅgra-rasa-rāja*, je Jeho tělesná barva *śyāma*. Šjāmasundara, to je zcela přirozené. Vyvinul tato tři přání, a je-li nám tato tematika osvětlena, nenacházíme jiné východisko pro naplnění těchto přání, než-li přijetí tělesné barvy Šrímatí Rádhahrání.

Jaká je nálada Rádhahrání? Rádhahrání je *mādanākhyā-mahābhāva-mayī*. Tato *prema* nebo *rati* se rozvíjí pozvolna. První stupeň *premy* je zván *rati*. S postupným

rozvojem tento stav stále více narůstá až do úrovně *mahābhāva*. *Snehā*, *māna*, *praṇaya*, *rāga*, *anurāga* a *bhāva*.

Potom přichází *mahābhāva*, *ruḍha-mahābhāva*, *adhiruḍha-mahābhāva*, *modanākhyā-mahābhāva* a nakonec *mādanākhyā-mahābhāva*, nevyšší stupeň. Rádhrání je *mādanākhyā-mahābhāva-mayī*. *Snehā*, *māna*, *praṇaya*, *rāga*, *anurāga*. Nejdříve *rāga*, potom *anurāga*. Barva *anurāgy* je *aruṇa*, barva vycházejícího slunce. Barva vycházejícího slunce se nazývá *aruṇa -varṇa*. Po stupni *anurāga* následuje stupeň *bhāva* a potom *mahābhāva*. Barva *mahābhāvy* je *gaura*, *gaura-varṇa*. *Mahābhāva* se dělí na *ruḍha*-, *adhiruḍha*-, *modanākhyā*-, a *mādanākhyā-mahābhāva*. Vršabhānu-nandini, dcera krále Vršabhānu, Rádhrání, je *mādanākhyā-mahābhāva-mayī*. Barva této *mādanākhyā-mahābhāvy* se podobá tekutému zlatu. Protože přijal Mahāprabhu tuto náladu Rádhrání, změnila se automaticky také barva Jeho pleť. *Tapta-kāñcana-gaurāṅgi*, *tapta-kāñcana-gaurāṅga*, *kanca-svanara*. Proto bylo řečeno: *kāñcā-sonā aṅga*, *yena kāñcā-sonā dyuti* - „Narodilo se dítě, Jehož přirozený vzhled se podobal tekutému zlatu.“

Āčárjové udávají příklad zeleného a zralého manga. Dokud je mango nezralé, je zelené. Když dozrává, mění se jeho barva a když je úplně zralé, tak je žluté. Šjāmasundara se stal Gaurasundarou. Když je Pán Šjāmasundarou, je Jeho nálada nedozralá, ale s dozráním nálady se mění Jeho barva, a tak se stává Gaurasundarou. Proč se stává Šjāmasundara Gaurasundarou? V Šjāmasundarovi je Jeho nálada nezralá, ale v Gaurasundarovi je dokonale zralá. To je *unnata-ujjvala-śṅgara-rasa*. V nezralém stádiu je Šjāma a v dokonale zralém Gaura. Z tohoto důvodu říkáme: „Může zde být Šjāmasundara, ale pokud zde nebude přítomen také Gaurasundara, tak tam nepůjdeme, protože tato nálada je nezralá.“

To je zvláštnost Gaudija-Vaišnava chrámů. Ve všech Gaudija-Vaišnava chrámech jsou přítomní Rádhrá-Šjāmasundara, ale musí tam být i Gaura, jinak tam nepůjdeme. To je Gaudija-Vaišnava-*siddhānta*. Chceme zralou náladu, se sladkostí nektaru, a tu nalezneme v Gaurovi. Kršna je největší zloděj, ukradl tuto náladu tím, že vstoupil do srdce Šrímatí Rádhrání. Ukradl tuto náladu, jak jinak by ji mohl získat? Vstoupil do

hloubi srdce *mahābhāva-mayi*, Šrímatí Rádhárání. Znovu zde vystává jedna otázka, a sice, proč by nemohl přijmout náladu Rádhárání, aniž by přitom musel odložit Svou barvu *šjāma-rúpa*? Pokud by nezměnil Svoji tělesnou barvu a zůstal ve *šjāma-varṇe*, nebyl by schopen vyplnit Svá tři přání, neboť byl ponořen v *rádhā-bhāve*. Rádhābhāva je převážně v Gaurovi. Ponořen v náladě Rádhárání, nepřetržitě plakal: „*kāhān gelā kāhān paur murali-vādana ke mora mitaya jivera śrī nanda-nandana*.“

„Kterou cestou se mám vydat, kde se mohu setkat s Muralívadanou, s Kršnou, Jehož flétna se dotýká Jeho rtů? Je tu někdo, kdo Mi může pomoci přivést Mě k Nandanandánovi, synovi Nandy Mahárádže?“

Pokud by si ponechal Svoji černou tělesnou barvu, nemohl by takto plakat, Jeho nálada by byla rušena. Pokud by zkoumal Sebe Sama myslel by si: „Ó, Já jsem Kršna, Já jsem Šjāma. Proč bych měl hledat Kršnu? Já jsem Kršna.“ To je velmi důvěrná, hluboká filozofie. Proč bychom neměli zdobit hlavu Maháprabhua pavím pérem? Měli byste pochopit, co je náladou Gaury. Je v NĚm převážně *rádhā-bhāva*. Šrí Čaitanja pláče a hledá Kršnu. Pokud by měl Gaura na Svě hlavě paví péro, řekl by si: „Ó, Já jsem Kršna, Já jsem Šjāma.“

*kva nanda-kula-candramāḥ kva śikhi-can-
drakālankṛtiḥ kva nanda-murali-ravaḥ*

Šrí Čaitanja řekl: „Kde je Kršna, na Jehož hlavě se skví paví péro?“

Jaká je nálada Gaury? Je náladou Rádhárání. Rádhárání pláče: *kva kṛṣṇe nanda-kula-candramāḥ*, „Kde je Kršna, Měsíc dynastie Nandy Maháráje? Muralívádana, kde je Kršna, Jehož rtů se dotýká flétna? *Śikhi candrakālankṛtiḥ*, ten Kršna, na Jehož hlavě se nachází paví péro?“ Pouze Kršna nosí paví péro, jinak nikdo. Je *śikhi kālankṛtiḥ*. Odpověď tedy máme zde: Přijal-li by pouze náladu Rádhárání, zůstal by ve *šjāma-varṇe* a nebyl by tak schopen dosáhnout vyplnění Svých tří přání. Pokud by nepřijal tělesnou barvu Rádhárání, myslel by si: „Jsem Kršna.“ Takto by nemohl plakat pro Kršnu a Jeho nálada by byla rušena. Pro Gauru je velice bolestivé, pokud něco, nebo někdo ruší Jeho náladu. Prabhupáda říkal: „Nerušte Gaurovu náladu, neboť Mu to způsobuje velkou bolest.“

Vychutnává si tuto náladu. Vyplňuje Svá tři přání a pociťuje bolest z odloučení od Kršny, tak jako to dělá Rádhárání ve *virahābhāve*. Pokud z NĚj tedy uděláte Kršnu, bude Jeho nálada zcela narušena, a to je pro NĚj velmi bolestivé. Je-li vnitřně přítomna nálada Rádhárání, manifestuje se navenek její zlatá záře (*gaura-kanti*), zcela přirozeným způsobem. Barva či záře *mahābhāvy* je *gaura*, neboli jako tekuté roztavené zlato. *Šjāma-rúpa* je Kršnovou *virudha-bhāvou*, to je úplně jiná nálada.

Mahāviraḥ tandini lalita. *Virahā* znamená bolest z odloučení, prudká bolest z odloučení. Toto odloučení jednoho od druhého je jako planoucí oheň, *virah-agni*. Co dělá zlatník pro roztavení zlata? Vloží ho do ohně, kde je nejvyšší teplota, v němž zlato roztaje. Z tohoto důvodu je barva Maháprabhuova těla jako tekuté zlato. *Vipralambha-rasa arthura vihorla anumatha*. Gauranga nepřetržitě pláče v bolesti z odloučení. Šílí po Kršnovi.

To je nálada Rádhárání. Nerušte tedy Gaurángovu náladu, je to pro Něj velmi bolestivé. Z tohoto důvodu zde stojí: *tomara yena kâñcā-sonā-dyuti dekhi' bālakera mūrti* - „Narodilo se dítě, Jehož přirozený vzhled se podobal tekutému zlatu.“ Kršna vstoupil do nálady Rádhárání, aby naplnil tato přání. Tato přání nebyla vyplněna ve *vradža-líle*, ani v *kršna-líle*. Aby vyplnil tato tři přání, přišel tedy jako Gaura, s náladou a tělesnou barvou Rádhárání.

ZLATÝ AVATÁR

**Śrī Śrīmad Bhakti
Rakṣaka Śrīdhar
Mahārāja**

V pokynech Karabhažany Rišiho nacházíme popisy různých podob, v nichž se zjevuje Pán v různých dobách na tomto světě (*jugavatára*). *Jugavatára* pro *dvāpara-jugu* je popsán následovně:

*dvāpara bhāgavan śyāmaḥ, pita-vāsa nijāyudhaḥ
śrīvatsadibhir ankaia ca, lakṣanair upalakṣitaḥ*

„V *dvāpara*-juze se podobá barva pleti Nejvyššího Pána Kršny barvě tmavého bouřkového mraku a Jeho oděv září jako blesk. Nosí překrásné šperky, Jeho hrud' zdobí znak Śrīvatsa a je vybaven příslušnými zbraněmi.“

Po tomto popisu *Jugavavátary* pro *dvāpara-jugu* uvádí Karabhadžana Rši popis *kali-jugavatáry*:

*iti dvāpara urv-iśa, stuvanti jagad-iśvaram
nāna-tantra-vidhānena, kalav api tathā sṛnu*

(Š.B. 11.5.31)

„Ó králi, se svými popisy zjevení Nejvyššího Pána jsem se nyní dostal až k *dvápara-juze*. Tito *avatárové* přicházejí, aby lidem připomněli povinnosti, které je nezbytné vykonávat v příslušných věcích. Zjevují se a doporučují nám: „Budeš-li se těchto pokynů držet, získáš z toho velký prospěch.“ Ó, králi, po věku *dvápara* přichází věk *kali*. Příchod Pána v *kali-juze* je zobrazen v mnohých písmech a proto ti chci nyní několik z nich přednést.“

*āntah kṛṣṇam bahir gauram,
darśitaṅgadi-vaibhāvam
kalau sankīrtanadyai sma,
dṛṣṇa-caitanyaṁ aśritaḥ*

„Prosím o útočiště u Šrí Čaitanji Maháprabhua, Jehož pleť má navenek barvu zlata, ale uvnitř je to Kṛšna Samotný. Rozdává v tomto věku Sebe Samotného tím, že s ostatními zpívá Svaté Jméno Kṛšny. To, že je ve Svě hloubi černý značí, že je Kṛšnou Samotným. A to, že navenek vyzařuje barvu zlata vypovídá o Jeho přijetí nálady Šrímatí Rádhárání. Ve věku *kali* je možné tohoto zlatého Pána spatřit, jak v doprovodu Svých emanací, společníků a důvěrných oddaných provádí *sankīrtan*, společné zpívání Svatých Jmen Boha.“

Někdo by mohl namítat, že význam *kṛṣṇavarnam* zní: Jeho barva pleti má být černá a záře vycházející z Jeho těla má být tedy také černá. Proč by tomu tak ale mělo být? To by bylo zcela zbytečné. Spojení *kṛṣṇavarnam* se slovy *tviṣa* a *akṛṣṇam* přece znamená, že Jeho tělesná barva je *kṛṣṇa*, je tedy černá, ale Jeho záře (*tviṣa*) je *akṛṣṇa*, tedy ne černá. Proti tomu může tedy někdo namítnout: „To, že není černá, přece neznamená, že má být zlatá. Proč má být zrovna zlatá?“

Odpověď nacházíme ve Šrímad Bhágavatamu v následujícím údaji: Jednou poslal Vásudeva astrologu a kněze Gargarišiho do Vrndávany, aby zde provedl obřad zasvěcení Kṛšny. Tehdy došel Gargariši k domu Nandy Maháráje, Kṛšnovu vychovávajícímu otci, a vysvětlil, že ho posílá Vásudeva. Řekl: „Tvé dítě už trochu vyrostlo a je na čase provést Jeho zasvěcení.“ Přitom vyslovil následující verš:

*asan varṇas trāyo hy asya, grhnto 'nuyugam tanuḥ
śuklo raktas tathā pīta, idanim kṛṣṇatam gataḥ*

„V průběhu předchozích zjevení se projevil tento chlapec v různých barvách pleti: bílá, červená a zlatá, dle příslušného věku, ve kterém se zjevil. Nyní přijal tuto načernalou barvu. V *satja-juze* se Kṛšna zjevil s bílou barvou pleti, v *treta-juze* s červenou a zjevil se také se zlatou barvou. Nyní přišel s černou barvou pleti.“

Zde tedy nalézáme důkaz o této zlaté barvě (*pīta*), neboť pro tento současný věk *kali* zůstala právě tato barva. V Upanišadách je další důkaz o této zlaté barvě: *yada pasya pasyate rukma varṇam* – „Kṛšna, Nejvyšší Brahman, se zjeví ve zlaté podobě.“ *Rukma varṇam* znamená zlatá podoba. A také zde neznamená černá zlatou.

O příchodu Nejvyššího Pána do tohoto světa ve věku *kali*

Kršna se tedy chtěl v tomto věku zjevit, aby vyplnil Svůj slib, daný ve Vrndávaně: „Budu opěvovat slávu *gopí* a oslavovat přitom především Rádhahrání. Budu zpívat její jméno, oslavovat ji a válet se přitom po zemi v prachu.“

Když přišel Kršna v *kali-juze* do tohoto světa, byl zajat obojím: náladou i září Rádhahrání. A tohle se neodehrálo ve všech *kali-jugách*, nýbrž pouze v jedné jediné. Ve všech dnech Brahmy se v každé *juze* zjeví zvláštní *Jugavatára*, ale jako Čaitanja Maháprabhu se Kršna zjevil ve dni Brahmy pouze jedenkrát, to znamená každé 4,3 miliardy let. A pak se zjevila původní Osobnost Božství (Sváyam-Bhagaván) společně se Svými oběma říšemi, Vrndávanou a Navadvípem. A k tomu nepřišli Kršna a Maháprabhu na tuto zem Sami, ale zjeví se vším, co k Nim náleží.

A v tomto věku *kali* naplnil Nejvyšší Pán dvojitou úlohu: zprostředkoval požehnání společného zpívání Svatých Jmen (*nāma-sankīrtana*) a co je ještě důležitější, přijal náladu Rádharání, s úmyslem vychutnat sladkost Svě vlastní rasy. Přitom si myslel:

„Jak silná je tato rasa ve Mně? Chtěl bych to jedenkrát úplně zakusit.“ To ale mohou zažít pouze oddaní. Proto přijal pozici Rádharání, aby si vychutnal Sebe Samotného, jako Kršnu, centrální, jedinečný a dokonalý zdroj rasy. Pouze Rádharání je schopna vychutnat celou šíři této rasy. Proto musel přijmout její bytost, její pocity a náladu k vychutnání Svě vnitřně sídlící překypující radosti. Z tohoto důvodu sestoupil. V první řadě byl jeho úkol rozšířit zpěv Svatých Jmen, *nāma-sankīrtan*. V druhé řadě mu záleželo na vykonání *bhadžana-vibhadžany*, vychutnání Jeho vlastní niterné extáze a přijetí nálady Rádharání. V Purí, v intimní společnosti Rámanandy Ráje, Svarúpy Dámódara a jiných důvěrných společníků, byl po dvanáct let ponořen v nezměrném oceánu jednoty v odloučení. Těchto posledních dvanáct let Svěho života zcela zasvětil vychutnávání tohoto nektaru, který neměl obdoby.

Výjimečnost tohoto příchodu se uctívá především *sankīrtanem*, společným zpěvem Svatých Jmen. Bez *sankīrtanu* nelze uctívat ani Gaurangu, ani nic, co s Ním souvisí. Je velkým šířitelem *sankīrtanu*, miluje *sankīrtan* a pouze tento *sankīrtan* Mu skýtá potěšení. Ti, kteří nasbírali dostatek zbožných činů (*sukṛitvān*) Jej budou tímto způsobem uctívat. Většina běžných lidí nebude schopna se k tomuto hnutí připojit. Avšak ti, kteří se mohou spolehnout na své vnitřní vedení a štěstí, budou schopni zachytit jádro skutečnosti a zúčastnit se procesu *nāma-sankīrtanu*. Pochopení, které je plné nesmyslů, nepřináší schopnost rozpoznat, co je správné či špatné, nebo jak chutné něco může být. S tímto pochopením není možné tento myšlenkový pochod nejen chápat, ale ani následovat. Člověk by měl být souzen dle svých ideálů, dle svých snah o dosažení vyšších cílů. Velkolepý ideál poukazuje na výjimečného člověka. Co by ale měl být tento velký ideál? Láska. Láska je tím nejvyšším. Je tím nejvzácnějším a nejcenějším. Láska a krása jsou tím nejvyšším, co tento svět kdy poznal, a ti, kteří jsou schopni jí nabýt, se vyznačují výjimečnými schopnostmi poznání. S tím, kdo je s tímto nejvyšším ideálem ve styku je třeba zacházet jako s člověkem vyššího stupně. On jediný je schopen porozumět nejhlubšímu významu *sankīrtanu* a provádět ho. Je jediným, kdo je schopen nastoupit tuto cestu uspokojení Nejvyšší Bytosti zpíváním Svatých Jmen Pána.

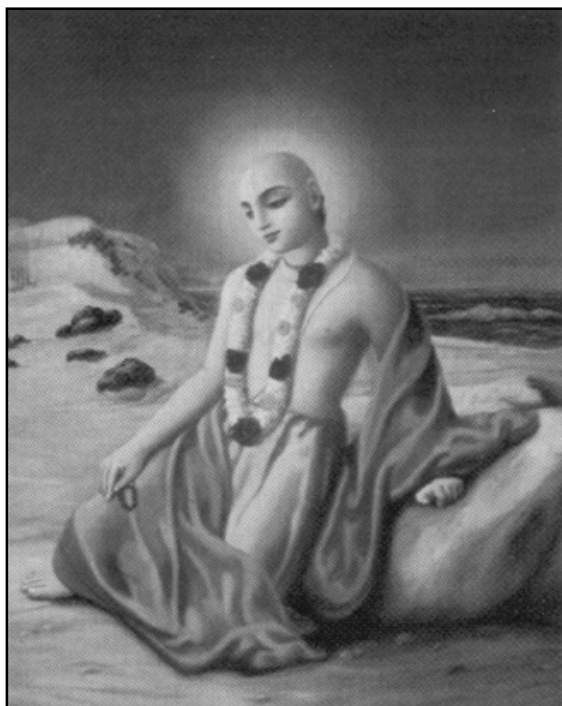
Šrí Čaitanya Maháprabhu: skrytý avatár Nejvyššího Pána

Tento fakt je odhalen popisy ve Šrímad Bhágavatamu, Mahábháratě, jako i v jiných Védských písmech. Karabhadžana Rši, poslední z devíti velkých jogínů, nám poskytl důkaz o zcela výjimečném sestoupení Nejvyššího Pána v tomto věku v podobě Šrí Čaitanji Maháprabhua. Zobrazil velmi tajemným způsobem sestoupení nejvyššího Pána v tomto věku *kali*. Mohli bychom se tázat, proč to nebylo vyjeveno úplně otevřeně? Tolik *avatárů* bylo popsáno naprosto jednoznačně, ale ve vztahu ke zjevení Šrí Čaitanji Maháprabhua ve věku *kali* se vyjadřuje Šrímad Bhágavatam záhadně. Odpověď na tuto otázku nalézáme v učení Prahláda Mahárádže, který říká: „Ó Pane, jedno z Tvých jmen

zní Trijuga, což značí toho, kdo sestupuje ve třech věcích – satja, treta a dvápára – ale ne v kali-juze. A proč? Neboť avatár pro kali-jugu se zjeví skrytě.“ Zde nalézáme klíč k tomu, jakým tajemným způsobem se projevil Čaitanya Maháprabhu před očima šťastím požehnaných inteligentních bytostí, tak aby o tom zároveň nebyl přisouzen obyčejným lidem ani sebemenší důkaz.

*dhyeeyam sadā paribhāva-ghnam abhiṣṭa-doham
tīrthaspādam śiva-virinvi-nutam śaranyam
bhrityarti-ham pranata-pāla bhāvabdhī-potam
vande mahā-puruṣa te caranāravindam*

„Ó, Maháprabhu! Pouze Tvá lotosová chodidla jsou nejvyšším cílem meditace, neboť přeruší nejen trýzeň hmotného bytí, ale poskytnou také naplnění všem duším, které u Ních hledají své útočiště. Tvá lotosová chodidla očišťují jak svaté lidi, tak svatá místa. Dokonce i nejvyšší vládci, jako jsou Šiva a Brahmá touží po nalezení ochrany u Tvých lotosových chodidel. Ó, Maháprabhu, nabízíš útočiště všem, kteří se před Tebou klání. Zbavuješ veškerého utrpení ty, kteří ti slouží. Na velké lodi Tvých lotosových chodidel jsme schopni přeplout oceán hmotné nouze. Ó, Maháprabhu, skláním se k Tvým lotosovým chodidlům.“

Po tom, co Šrīmad Bhāgavatam popsal, jakým způsobem se zjeví Pán ve věku kali, začal nečekaně s oslavnými modlitbami pro velkého *Jugavatāra* Šrī Kršnu Čaitanju Maháprabhua. Mocným hlasem nechává Bhāgavatam oslavovat tuto velkou vůdčí Bytost kali-jugy. Tento verš je určen těm, kteří poukazují na tento tajemný způsob zjevení kali-juga avatáry. *Kršna-varnam* znamená: Ten, kdo nemluví o ničem jiném, než o Kršnovi, kdo nemá na svých rtech jiné slovo, než-li: „Kršna! Kršna! Kršna!“ *Kršna-varnam* má ale také ještě jiný význam: Ten, kdo je Kršnou

Samotným, Jehož tělesná barva ale není černá. A zahledíme-li se zcela důkladně a do hloubi, tak zjistíme, že pod Jeho zlatou barvou je tajně skryta černá barva. Sestoupil k nám se vším, co k Němu náleží. A samotným *sankīrtanem*, božským zvukem společné modlitby, je možné Mu nabídnout službu. Z tohoto prvku můžeme rozeznat Jeho božskou pozici.

V podobě Śrī Čaitanji Maháprabhua se zjevil Bůh skrytým způsobem. Zjevil se v tajemném zahalení. Uctívat takového *avatára* je umožněno pouze těm, jimž byla osvětlena poznávací schopnost Bohem Samotným. Takto popisuje Śrīmad Bhágavatam záhadným způsobem tuto neobvyklou výjimečnou Bytost, Śrī Čaitanju Maháprabhua a poskytuje dále popis Jeho postavení a Jeho velikosti. Śrīmad Bhágavatam vysvětluje: „Ten, který se už zjevil jako Rámačandra a Kršna, se znovu projevil. Sestoupil k nám, aby nás navedl ke skutečnému naplnění našeho života. Pro blaho nás všech nám rozdává ten nejsladší nektar z nebeské země. Učiňte Ho cílem svých meditací a veškeré vaše starosti budou jednou ranou smeteny. Skrze Jeho dotek, skrze Jeho *sankīrtan*, který nám sesílá Absolutní Pravda Sama, budou očistěna všechna svatá místa a osobnosti. Dokonce i Brahmá a Šiva, překvapení Jeho šlechetným darem, Ho budou opěvovat. Budou se s nadšením snažit získat útočiště u Jeho lotosových chodidel. Bída všech těch, jež Mu slouží se ztratí a jejich nejvnitřnější potřeba dosáhne naplnění. Postará se o každého, kdo u Něj vyhledá útočiště. Poskytne mu ochranu a nabídne k dispozici vše, co bude žádat. V tomto světě, který je ovládán pomíjivostí a smrtelností, v němž zakoušíme nechtěnou změnu opakovaných rození a smrti, v němž nikdo nechce žít, se zjevila velká loď, která nás přijme na palubu a odtáhne z tohoto neútešného prostředí. Chceme se poklonit k lotosovým chodidlům této velké Osobnosti, která sestoupila, aby nám vyjevila nejvyšší nektar.“ Śrīmad Bhágavatam pokračuje:

*tyaktva su-duṣṭyāja-surepsita-rājya-lakṣmīn
dharmīṣṭha ārya-vacasa yad agad āranym
māyā mrgam dayitayepsitam anvadhāvad
vande mahā-puruṣa te caranaravindam*

„Ó Nejvyšší Pane, odvrátil jsi se dokonce i od bohyně Štěstí a jejího velkého bohatství, kterého se dá jen s těžkým srdcem zříct a o nějž usilují polobozi. Protože chceš nastolit platnost náboženským zásadám, stáhl jsi se dokonce i do lesů, abys takto učinil za dost kletbě *bráhmaṇū*. Pro vysvobození hříšných duší, pachtících se po smyslu matoucích radostech, se vydáváš na cestu jejich nalezení a zprostředkováváš jim dar oddané služby Tobě. Současně hledáš také Sebe Samotného, hledáš Śrī Kršnu – Překrásnou Skutečnost.“

Śrīla Višvanátha Čakravarti Thákura dokázal ve svém výkladu k tomuto verši, že by se měl správně vztahovat také na Śrī Kršnu Čaitanju, ačkoliv se váže očividně na Pána Rámačandru, který opustil svoje království a stáhl se se Sítadévi do lesů, aby takto vyplnil přísahu Svému otci. Višvanátha Čakravarti Thákura osvětlil význam tohoto verše a vztáhnul jej na *līlu* Śrī Čaitanji Maháprabhua: „*tyaktva su-duṣṭyāja-surepsita-*

rājya-lakṣmin“ tedy potom znamená, že se zřekl královského blahobytu, kterého lze jen stěží dosáhnout. Všeobecně to vztahujeme k Pánu Rámačandrovi, ale Višvanátha Čakravarti Thákura dále vysvětluje, že *surepsita-rājya-lakṣmin* poukazuje na lahodnou oddanou společnost Višnuprije. Z hmotného hlediska na tom není nic významného. Avšak oddanost, kterou pociťovala ve svém srdci Višnuprija k Šríman Maháprabhuovi je nesrovnatelně významnější než jakýkoliv královský životní standard. A právě tohle musel opustit. Ve společnosti žádného z polobohů nenacházíme takovou míru oběti a služby. K všeobecnému blahu nesměl dbát na služebné láskyplné chování Višnuprije. V tomto verši je také zmíněna kletba *bráhmány*. Někjaký *bráhmána* se obrátil na Čaitanju Maháprabhua a řekl Mu: „Chtěl bych se zúčastnit Tvého nočního *kirtanu*, ve kterém zakoušíš extázi *kršna-lily*, ale dveře jsou zavřeny.“ Neboť – když se setkal Šríman Maháprabhu se Svými nejdůvěrnějšími společníky, aby společně opěvovali Boha a nořili se takto do Kršnova nektaru *vradža-lily* – vykonával to za zavřenými dveřmi a v hluboké noci. Tento *bráhmána* se ale sám považoval za obzvláště schopného a náboženského člověka, neboť se stravoval pouze mlékem. A proto dál přesvědčoval: „Musím nalézt vstup k tomuto *kirtanu*. Nejím nic, než-li mléko; proč by mi to tedy nemělo být umožněno?“ Šrí Čaitanja Maháprabhu však odvětil: „Pití mléka není žádný předpoklad k nalezení přístupu k vědomí Kršny.“ Na to odpověděl *bráhmána*: „Proklínám Tě tedy, abys ztratil pocit pohodlí rodinného života!“ „V pořádku,“ odpověděl Maháprabhu a přijal tuto kletbu. Později přijal stav *sannjása* a vydal se hledat ty, kteří byli svedeni Májádévi, aby je mohl vysvobodit. Současně přijal náladu Rádharání, ačkoliv je Kršna Samotný.

Z těchto dvou důvodů se vzdal Svého zevního hmotného života: Jednal pro všeobecné blaho a po vyplnění tohoto úkolu strávil posledních dvanáct let Svého života v prožitku vnitřní hluboké touhy Šrímatí Rádharání a takto ve vyhledávání Své vlastní vnitřní sladkosti. Zjevil se, aby to ukázal světu. Tímto skrytým a mystickým způsobem popisuje Šrímad Bhágvatam velkomyslné zjevení Šrí Čaitanji Maháprabhua v tomto světě.

Śrīpad Bhakti Sadhaka Muni Mahārāja

Přednáška z vegetariánské jídelny Haribol v Brně dne 8.5. 2004

Děkuji vám za pozvání. Jsem podruhé v Brně a je tu mnoho oddaných. Na oplátku vás chci pozvat do Vídně, abyste navštívili oddané Šrí Šrí Rádha – Góvinda Mandiru.

Dnes budu mluvit o *bhakti józe*. Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna , Haré Haré, Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré – toto je *mahámantra*, kterou nám přinesl *avatár* této *jagy* Šrí Čaitanji Maháprabhua.

Zjevil na této planetě před 500 lety v Bengálsku. Zjevil se při úplňku Měsíce, což je velice příznivý den a v Indii se mu říká *púmimá* (*gaura púmimá*). Onu noc ovšem došlo k zatmění Měsíce, což je naopak nepříznivé, a všichni proto pro ochranu zpívali Haré

Kršna *mahámantru*. Lidé celého Bengálska se koupali v Ganze a zpívali Haré Kršna *mahámantru*, čímž se z nepříznivé noci stala opět noc příznivá. V tu chvíli se ve světě zjevil Maháprabhu, Jehož mladické jméno bylo Nimái.

V té době byli v Bengálsku také Advaita Áčárja a Haridása Thákura. Advaita Áčárja byl velmi respektovaným *bráhmanem*, jenž byl ve skutečnosti inkarnací Sadášivy a Mahávišnu. Šrí Čaitanja se vlastně zjevil kvůli němu.

V tomto věku, kterému se říká *kali-juga*, nebo také „železný věk“, vše postupně degraduje. V Čaitanja Čaritámrtě je psáno, že lidé dokonce nevstávají před šestou hodinou ranní ☺ a kromě toho se ještě najde několik dalších defektů.

Lidé neuctívali Nejvyššího Pána, ale různé polobohy pro získání hmotného prospěchu a bohatství. Modlili se k polobohům: „Dejte mi dobrého syna, dobrou manželku, dobrý dům, atd...“ Nikdo neuctíval Nejvyššího Pána a proto byl Advaita Áčárja velmi smutný. Uctíval Nejvyššího Pána v podobě *šalagráma-šily* a volal na Něho: „Musíš přijít a zachránit tyto lidi.“ Křičel nahlas celou noc: „Prosím, můj Pane, přijď a zachraň tyto lidi, v této atmosféře už se nedá žít.“ V jedné písni se zpívá, že Advaita Áčárja volal tak hlasitě, že se začal třást Višnuův trůn. Na jeho prosby se tedy Čaitanja zjevil v den *púrmimy*.

Když byl Šrí Čaitanja malé dítě, tak stejně jako jiné malé děti plakal a Jeho pláč nedokázal nikdo zastavit. Přestal pouze, když začali lidé zpívat Haré Kršna a v ten moment se začal usmívat. A že křičel hodně ☺. Tím vlastně začal *juga dharmu* – zpívání Svatých Jmen Pána. Ve Védách je jeden velice známý verš:

*harer nāma harer nāma harer nāmaiva kevalam
kalau nāsty eva nāsty eva nāsty eva gatir anyathā*

V tomto věku *kali* (třikrát se to opakuje), v tomto pokleslém železném věku nemá nikdo velkou kvalifikaci pro pochopení duchovního života. Nevíme, kdo je Nejvyšší Pán, kdo jsme my sami, jaký je náš vztah k Němu a k tomuto světu, proč jsme tady a odkud přicházíme. Proč jsem teď v tomto těle a proč mám právě toto tělo a ne nějaké jiné? Kam budu muset jít po smrti? Nikdo tomu nerozumí. *Kali-juga* je věk degradace. Chcete-li získat v *kali juze* odpovědi na tyto otázky, tak je to možné procesem poznání, procesem seberealizace, který nám přináší Samotný Bůh v podobě Šrí Čaitanji Maháprabhua, procesem opakovaného zpívání *Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré, Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré*.

Je to velice jednoduché, *mahámantru* si může zapamatovat každý. Možná s tím bude mít někdo problém. Jeden oddaný, kterému je 35 let a teď je dokonce *sannjásí*, mi říkal, že mu trvalo šest týdnů, než si zapamatoval *Mahámantru*, ale pak to vzal velmi vážně.

V tomto věku je zpívání *Haré Kršna* velmi silný a účinný proces vedoucí k zodpovězení všech našich otázek. S našimi hmotnými smysly, očima, ušima, nosem, můžeme vnímat jen to, co vidíme, slyšíme a cítíme. Nejsme však schopni vidět jemnější věci. Nemůže říct, že jsme schopni vidět mysl, ale přesto si nikdo netroufá tvrdit, že mysl neexistuje. Nemůžeme vidět ani inteligenci, ale když vám někdo řekne, že žádnou nemáte, budete se jistě cítit dotčeni. Nikdo nevidí inteligenci. Co teprve říct o *eg*u a o nejjemnější věci, již je duše. Duši nespatříme očima, není cítit, neslyšíme ji, ani se jí nemůžeme dotknout. Hmotnými smysly nelze duši postřehnout, ani vnímat.

Pokud chceme mít praktický zážitek z této sféry, v níž jsme právě situováni, musíme začít praktikovat duchovní proces. Zpívání *Haré Kršna* je nejjednodušším a nejmocnějším způsobem. Tímto bych vás chtěl inspirovat ke zpívání a opakování *mahámantry*.

Když byl Čaitanja Maháprabhu malým hochem, choval se jako obyčejný chlapec. Již v mládí byl proslaven, coby velký učenec. V Navadvípu a okolí žilo mnoho oddaných, kteří všichni toužili po tom, aby se i On stal oddaným, ale On se o to navenek příliš nezajímal. Až jednoho dne odešel do Gáji a setkal se s velkým učencem, jménem Íšvara Purí. Čaitanja viděl, že Íšvara chová velkou lásku k Bohu a přijal od něj proto zasvěcení. Po zasvěcení začal neustále zpívat Svaté Jméno, plakal, skákal, válel se po zemi a upadal do bezvědomí. Projevoval všechny extatické příznaky. Nikdo předtím nikdy nic takového neviděl. V této náladě se vrátil do Navadvípu, kde měl mnoho studentů, kteří ho žádali, aby je opět učil, ale On už to dál nemohl dělat. Učil je pouze

to, jak pronášet Svaté Jméno Boha. Tehdy vlastně začal s propagováním zpívání Svatého Jména.

*hari haraye namaḥ kṛṣṇa yādavāya namaḥ
yādavāya mādhavāya keśavāya namaḥ*

„Ó Pane Hari, Pane Kršno, hluboce se klaním Tobě, Jenž jsi známý jako Jádava, Hari, Mádha a Kéšava.“ To byla první mantra, kterou začal zpívat společně se Svými studenty. Tak začal *kīrtan*, *sankīrtan*. *Sankīrtan* znamená společný zpěv mnoha lidí. Zanedlouho začali takto zpívat a tančit po celém Navadvípu. Ještě před východem Slunce se přidal Nityānanda Prabhu s ostatními a začali zpívat velice sladce Haré Kršna, Haré Kršna. Lidé vycházeli z domů, přidávali se k nim a zpívali Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré, Haré Rāma, Haré Rāma, Rāma Rāma, Haré Haré. Velice pěkně se o tom zpívá v jedné písni:

Když na východním horizontu vychází Slunce,
Śrī Gaurāṅga, tento diamant mezi *brāhmaṇy*,
se probouzí a bere s Sebou všechny oddané do vesnic.

Mrdangy tam znějí *tathai, tathai*,
hrají *kartāly* a všichni tonou v *prémě*.
Śrī Gaurāṅga krásně tančí, pohupující se ze strany na stranu.
Na Jeho nohách cinkají nákotníčky a On zpívá:

„Všichni zpívejte a naplňte svá ústa Svatými Jména
Mukunda! Mádha! Jádava! Hari!
Noci trávíte bezúčelně a přes den pouze zdobíte svá těla.

Dostali jste velmi vzácnou lidskou podobu, ale co s ní děláte?
Nevážíte si tohoto daru.
Nebudete-li uctívat miláčka matky Jaśódy,
čeká vás v okamžiku smrti velký žal.

S každým východem a západem Slunce ztrácíte další den.
Proč jste lhostejní a nesloužíte Pánovi svého srdce?“

Nejvyšší Pán sídlí také v našem srdci. Naše oči neustále bloudí kolem, aby našli spokojenost ve vnějším světě, ale takového štěstí nikdy nedosáhneme. Vnější svět se neustále mění, je dočasný, přichází a odchází. V něm štěstí nedosáhneme. Pán je uvnitř nás. Měli bychom se naučit dívat se dovnitř. Svět uvnitř je daleko větší, než ten, který vidíme vně. Ptáte se, jak je to možné?

Hmotný svět, který můžeme vidět, tvoří pouze zlomek z toho všeho, co existuje a také štěstí, které jsme v tomto světě schopni zažít je velmi malé a nicotné v porovnání

s extází, kterou lze prožívat v duchovním světě. Každý tam má dokonalé poznání. Duchovní svět je věčný, z čehož vyplývá, že v něm neexistuje smrt. Všichni jsou neustále v extázi, která stále narůstá. V předchozí písni se říká: „Proč neuctíváte Pána ve svém srdci?“ Porozumějte této velice důležité věci. Hmotný život je pomíjivý a naplněný velmi nebezpečnými věcmi. Měli bychom se uchýlit pod ochranu Svatého Jména a používat pouze věci nezbytně nutné k životu. Toto jsou slova čistého oddaného: „Když ochutná nektar Kršnova Svatého Jména, je Bhaktivinódovo srdce ukonejšeno a myslí si, že ve všech čtrnácti světech neexistuje nic, než Svaté Jméno.“

Kršna-nāma, Svaté Jméno, se od Nejvyššího Pána neliší. Je totožné s Jeho podobou, příslušenstvím, zábavami a Jeho sídlem. Kršnové jméno je tedy identické i s Pánovým sídlem. Opakováním *mahámantry* můžeme dospět do stádia, v němž uvidíme duchovním zrakem svět za hranicí života a smrti. Můžeme tam vidět Kršnu, coby malého chlapce, hrajícího si se Svými přáteli. V duchovním světě, v Gólcce Vrndávaně. Proto Šríla Bhaktivinóda

Thákura říká, že ve čtrnácti světech neexistuje nic, jen Svaté Jméno Kršny. Čtrnáct světů znamená dle indického systému celý vesmír a ve všech těchto světech neexistuje nic důležitějšího, než Svaté Jméno Kršny. Touží požehnat aktivity všech živých bytostí. Sladké Jméno Pána sestoupilo do tohoto světa a září jako Slunce v srdci a ničí temnotu nevědomosti. To Jméno není jen zvukem. *Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré, Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré* – není zvukem z tohoto světa. Přichází do tohoto světa z nejvyšší možné úrovně existence. Budete-li vědět, jak opakovat Svaté Jméno čistě, pak se Kršna zjeví se všemi Svými společníky a můžete se stát součástí Jeho zábav. Jeden *áčárja* říká, že toto Jméno sestupuje z duchovního světa přímo do vašeho srdce, aby odtud vyšlo ven ústy. Je-li zpíváno tímto způsobem, pak se jedná o čisté jméno, zpívání na čisté úrovni, a vy takto můžete získat zážitek z úplně jiného světa, než-li z toho, který zde vidíte kolem sebe. Můžete spatřit svět za hranicí této reality.

Žijeme zde a máme pocit, že toto je skutečný svět. Zakusíte-li ale alespoň nepatrně zkušenost z duchovního světa, objevíte tam svůj domov. Potom vám bude připadat tento hmotný svět neskutečný, jako sen. Někteří z nás mívají noční můry – Tito jsou velmi kvalifikováni k duchovnímu životu.

Budu velmi potěšen, jestliže se bude chtít někdo na něco zeptat.

Host: O co máme žádat, nebo na co máme myslet při zpěvu *mahámantry*?

Muni Maharádža: *Mahámantra* je Sama o Sobě modlitbou. Měli bychom pronášet tohle Jméno s odevzdaností a oddaností. Tento zpěv by měl být stejně intenzivní, jako křik malého hladového dítěte, které si myslí, že pokud nedostane hned najíst, tak umře. „Dejte mi najíst! Dejte mi najíst! Uááá! Já umírám!“

S takovou intenzitou, stejně jako malé dítě, která nemá nic jiného v hlavě, v takové náladě bychom měli pronášet Haré Kršna *mahámantru*.

„Každou vteřinou hniji v tomto hmotném světě. Prosím, pomoz mi! Prosím, zachraň mě! Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré, Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré!“ Podaří-li se vám zpívat Haré Kršna v této náladě, nebudete kolem sebe vnímat hmotný svět. Nebudeme-li zpívat čistým způsobem, vstoupí do naší mysli a srdce spousta věcí a tužeb. Objeví se *karma* našich předchozích činů a my budeme muset bojovat a trpět. Ale i to je dobře. Musíme však zároveň pokračovat ve zpívání.

Kršna říká, že do naší mysli přichází spousta věcí, ale mělo by to být, jako když se řeky vlévají do oceánu. Do oceánu se vlévají tisíce řek, ale s ním to ani nehne. Takováto by měla být naše mysl. Mnoho věcí, myšlenek a tužeb vstupuje do naší mysli, ale my bychom měli být *jogíny*. Nenásledujte svou mysl! Mysl nás neustále nabádá: „Udělej toto, udělej tamto,“ a my někdy řekneme: „Ano, má drahá mysl,“ a jsme polapeni. Neměli bychom ji následovat, je to špatný vládce, nikdy není uspokojena.

My bychom měli být pány své mysli, měli bychom jí říci: „Promiň, má drahá mysl, nemám čas tě poslouchat, teď nemám čas tě poslouchat, musím zpívat Haré Kršna, potom můžeš povídat.“ Haridása Thákura proto říká..., vlastně nic neříká, pronáší 24 hodin denně *mahámantru*, takže mysl nemá šanci cokoliv říct. Přišla za ním dokonce osobně i *májá* v podobě překrásné mladé prostitutky. Poslal ji za ním jeden závistivý člověk, aby ho přistihl při poklesku. Ale Haridása jí řekl: „Splním všechno co budeš chtít, ale teď promiň, musíš počkat, až dokončím svou *džapu*.“ Takto uběhli tři dny a tři noci, po nichž se začala prostitutka omlouvat: „Promiň, jsem tak hříšná. Chtěla jsem ti ublížit, ale nyní jsem tě slyšela tři dny pronášet Svatá Jména. Promiň mi to, prosím, chci být jako ty. Zsvěť mě, prosím, do pronášení Svatého Jména, Haré Kršna *mahámantry*.“

Takto se z ní stala velká svěťice. Dokonce si oholila i hlavu a své veškeré bohatství rozdala *bráhmanům* a *vaišnavům*. Ponechala si pouze jedny šaty a žila v jeskyni, v níž předtím pobýval Haridása. Zasadila jednu rostlinku Tulasí a ve dne, v noci zpívala Haré Kršna. Pro požehnání za ní chodili dokonce i světci a každý, kdo jí navštívil jí přinesl něco málo k jídlu.

V Haridása Thákurovi máme velký příklad, jakým způsobem pronášet Haré Kršna *mahámantru*. Při zpívání musíme poslouchat *mantru*, ne mysl. Přestože mysl slyšíme, neměli bychom podle ní jednat, neboť se lišíme od tohoto těla a dokonce i od této mysli.

V noci se nám může zdát, že jsme Napoleon, velmi pyšný Napoleon. Okolo vás se může dít tolik věcí a vy se cítíte být Napoleonem a můžete trpět. Když se vám zdá sen, je to pro vás velmi reálné. Jakmile však zazvoní budík a vy se probudíte, přijde úleva: „Uf, nebylo to skutečné, byl to jen sen.“ Avšak během snu to prožíváte jako realitu. Stejně tak si protrpíme, či užíváme tento život, který prožíváme v našich hrubých tělech. Myslíme si, jak jsme krásní nebo škaredí, bohatí nebo chudí, ale pak odejdeme a řekneme si: „Co to bylo?“

Tento život je také jako sen. Sen trvá několik vteřin a náš život může trvat 80 nebo 100 let, ale ve srovnání s věčností je to nepatrný okamžik.

V tomto životě se ztotožňujeme s tímto tělem a s prostředím, v němž žijeme a považujeme je za nejdůležitější. Ale až budeme muset odejít, tak si s sebou nevezmeme vůbec nic. Každý musí odejít tak, jak přišel, bez ničeho. Teď si myslíte, že jste chudí, bohatí, tohle a támhleto, ale to všechno pomíjí.

Je pouze jedno místo, kde neexistuje zrození a smrt a kde můžeme žít plni věčnosti a poznání. Tam se snažte dostat. Velice po tom toužíte – to je cena, již je třeba zaplatit. Tato touha musí být velmi intenzivní. Musíte číst knihy a znát cíl, k němuž směřujete. Toužit po tom a jít po této cestě.

Host: Může duše navštívit Góloku během tohoto života, nebo až po smrti?

Špd. BS Muni Mahárádža: Proč by se někdo vracel zpátky!? Jestliže se chceš vrátit zpátky, tak se tam nemůžeš ani dostat. Pokud se tam jednou dostaneš, už se nechceš vrátit zpátky. Je-li někdo kvalifikovaný a dostane se tam, nevrací se zpět.

Host: Je možné tuto realizaci užít v tomto životě?

Špd. BS Muni Mahárádža: Ano! Dokonce zcela hned, jste-li na to připraveni. Protože Bůh se může zjevit kdykoliv, On je všude. V tomto vesmíru neexistuje kout, kde by nebyl.

Host: Znamená to tedy, že nikdo z oddaných, žijících v této době se nepodíval do duchovního světa?

Špd. BS Muni Mahárádža: Naší přirozeností je, že jsme duše, duchovní bytosti. Když jsem zde byl minule, tak jsme důkladně mluvili o tom, odkud přicházíme.

Kršna je v Góloce Vrndávaně, kde si hraje se Svými přáteli, společníci, otcem a matkou. Přestože to nejsou jeho skuteční rodiče, neboť Bůh je původcem všeho, expanduje se jako jejich syn.

Říká se, že vše, co existuje, je v Jeho břiše. Kršna je naprosto duchovní, není na Něm nic hmotného. Tvrdí-li tedy šástry, že neexistuje nic, kromě Kršny a celé stvoření spočívá v něm, musíme přijmout, že i my jsme v Něm. I my jsme duchovní povahy. V jednom smyslu se dá říct, že jsme také na Góloce Vrndávané. Je velmi těžké tomu porozumět. Jsme velmi omezení naším hmotným uvažováním a inteligencí. Pokud tomu chceme porozumět – musím předeslat, že tomu nemůžeme nikdy porozumět zcela – musíme se dostat na úroveň transcendence, tím, že se osvobodíme od hmotného myšlení a vnímání. Protože velmi těžko můžeme vnímat nekonečné a věčné z úrovně omezeného a pomíjivého. To, že Ho nejsme schopni vidět, je pouze díky našemu znečištění.

V naší pravé podobě jsme duchovní povahy, jsme duše. Dokonce i teď jsme duchovní bytosti, ale jelikož jsme se dostali na základě našich špatných tužeb do styku

s hmotou, jsme pod vlivem iluze. Jsme pod magickým vlivem hmotné iluze a ta nás drží zde. Musíte se tedy zbavit našich špatných tužeb.

Říká se, že tento svět je světem exploatace. Když se chce člověk dostat na druhou stranu, musí zanechat tohoto vykořisťovacího postoje. Pak tomu můžeme opravdu porozumět, proč a jak jsme sem přišli. Snad je to odpověď na tuto otázku.

Host: Myslím, že je to v 11. kapitole Bhagavadgíty, kdy je Ardžunovi vyjevena vesmírná podoba Kršny. V této souvislosti bych se chtěl zeptat, zda zažívají *sannjásini* tuto vizi, přesto, že ji nežadají.

Špd. BS Muni Mahárádža: To nemá nic společného se *sannjássem*. Každý, kdo získá požehnání Nejvyššího Pána, může spatřit například tuto božskou podobu.

V tomto vesmíru není žádný způsob, ani proces, díky němuž lze dospět k Nejvyššímu Pánovi. Je to možné pouze Pánovou milostí, kdy nás obdaří zrakem, kterým Ho lze spatřit. Chcete-li tuto milost, tak Ho k sobě musíte nějak přivolat, ať už svými činy, jednáním nebo službou.

Jak k sobě člověk někoho přitáhne? Tím, že na sebe upozorní. Podobně to funguje i s Nejvyšším Pánem. Když to zkusíme, tak bude pouze na Jeho sladké vůli, jestli na to zareaguje, či ne.

Pokud by fungoval tento proces za všech okolností, tak bychom Ho měli v hrsti. My ale nikdy nemůžeme ovládat Nejvyššího... No, sice můžeme, ale to už je o něčem jiném. Jak je možné ovládat Nejvyššího? Láskou. Ardžuna chová k Pánovi tolik lásky, že se Tento stává jeho sluhou.

Tohle je nejvíce patrné ve Vrndávaně. Gópi, pasačky, mají tolik lásky ke Kršnovi, že se jich Kršna ptá: „Co pro vás mohu udělat? Řekněte cokoli si přejete, dám vám vše po čem zatoužíte. Chcete jeden vesmír, chcete milióny vesmírů? Vše vám dám. Vše, po čem zatoužíte.“ Ony Mu ale odpovídají: „My nechceme nic. Toužíme Ti pouze sloužit a být neustále s Tebou.“ Kršna jim odpovídá: „Vaši lásku vám nedokážu splatit, jsem vám neustále zavázán.“

Tohle je ideál, ke kterému bychom se chtěli přiblížit. Na západě nemáme o těchto věcech ani ponětí. Známe Boha jako otce, ale nikdy jsme neslyšeli o tom, že by Bůh byl synem, přítelem, či dokonce milencem. To je za hranicí naší představivosti. Tyto informace můžeme získat zpíváním Haré Kršna *mahámantry*.

Host: Je přestupkem zpívat na růženci bez zasvěcení do *mantry* duchovním učitelem? Dále se chci zeptat, jestli má takovéto zpívání patřičný účinek?

Špd. BS Muni Mahárádža: Šrí Čaitanja Maháprabhu říká: „Svaté Jméno přináší veškeré požehnání živým bytostem. Projevuješ Svá nesčetná jména, jako Mukunda, Mádhava, Ráma, Nárájana, Kršna, Góvinda...v nichž všech je obsažena veškerá energie Tvých podob. Z bezpříčinné milosti jsi pane neurčil žádná přísná pravidla, týkající se jejich zpěvu, ale Já dělám i přesto vůči nim přestupky, protože Mě vůbec nepřitahují. Jsou zcela na dosah a přinášejí skvělou budoucnost.“

Takže není problém zpívat Haré Kršna. Nejsou pro to žádné striktní regule. Ale na začátku zřejmě nebude člověk zpívat čistě.

Existují tři úrovně zpívání: *náma aparádha*, *náma bhása* a *šuddha náma*. Pokud zpíváme na nejnižší úrovni, *náma aparádha*, a děláme při tom přestupky, tak se nám vyplní veškerá hmotná přání. Takže i když máte hmotné touhy, tak zpívejte Haré Kršna.

Další úroveň je *náma bhása*. Zde se člověk dostává na neosobní úroveň, neosobní *brahman*.

Pokud člověk zpívá Svaté Jméno čistě, *šuddha náma*, tak začne rozvíjet lásku k Bohu. Maháprabhu říká, že může zpívat neustále. Je pravda, že po zasvěcení od pravého duchovního učitele může být zpívání účinnější, silnější a čistější. Ve společnosti pokročilých oddaných můžeme získat více nadšení a porozumění. Proto je důležité zasvěcení od vysoko postaveného oddaného.

Host: Jak se modlili lidé před příchodem Čaitanji?

Špd. BS Muni Mahárádža: Před příchodem Čaitanji Maháprabhua byla *mahámantra* také jedním ze způsobů oddané služby, ale prováděli ho pouze kvalifikovaní *bráhmani* a bylo to něco jako tajemství, či tajná *mantra*.

Host: Ptám se proto, že v Bhagavadgítě není.

Haridéva dás: Kršna říká v Bhagavadgítě: „Ze všech obětí jsem džapa.“

Špd. BS Muni Mahárádža: Je však pravdou, že i ve Védách se Haré Kršna *mahámantra* vyskytuje řídce. Je Ji možné nalézt v některé z Purán. Je to zvláštní milost Čaitanji Maháprabhua, On nám tuto mantru dal. Není to ledajaký dar, protože se díky Němu dá získat to nejvyšší, čeho může živá bytost dosáhnout.

Šríla Rúpa Gosvámí říká: „Můj drahý Pane, Jenž jsi znám jako syn Šrímatí Sačidéví, usad' se v mém srdci. Ty, Jenž záříš jako zlato, jsi se objevil ve věku *kali* a Svou bezpříčinnou milostí rozdáváš to, co po velmi dlouhou dobu nikdo nedával – službu Šrímatí Rádhice, nejdůvěrnější Kršnově společnosti.“

Šrí Čaitanja Maháprabhu nám dal tento velice vzácný dar – lásku ke Kršnovi, a to je velmi výjimečná a důvěrná věc. Předtím oddaní uctívali Nárájana, Lakšmí-Nárájana, Síta-Rámu, ale jen zřídka někdo uctíval Rádhu a Kršnu, Rádhá-Góvindu. Dokonce i Gosvámí ve Vrndávaně uctívali jen Kršnu Samotného bez Rádhárání a teprve potom začali uctívat Kršnu společně s Rádhárání. A toto je nejvyšší úroveň uctívání, kterou nikdo jiný předtím nepřinesl. Tohle je tedy rozdíl v uctívání před příchodem Maháprabhua a po Jeho zjevení.

SVATÉ JMÉNO

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura

Žádné poznání není tak čisté, jako Svaté Jméno a žádný slib není tak mocný, jako Svaté Jméno. Žádná meditace není tak mocná, jako Svaté Jméno a není nic, čeho lze dosáhnout, a co by bylo lepší než-li to, čeho je dosaženo Svatým Jménem. Není vyššího odříkání, než-li zpěv Svatého Jména a není vyššího míru, než-li toho, jehož je zakoušeno skrze Svaté Jméno. V tomto světě není zbožnějšího činu, než-li přijetí Svatého Jména a není žádného cíle hodného dosažení, než-li toho, jehož je dosaženo Svatým Jménem, neboť skrze něj je dosaženo nejvyššího osvobození, místa nejvyššího určení a nejvyššího míru.

Svaté Jméno je nejvyšší formou oddanosti; je nejvyšší formou uctívání živými bytostmi; je výrazem nejvyšší lásky a je nejvznešenějším způsobem vzpomínání na Pána. Svaté jméno je příčinou všech příčin, Nejvyšší Osobností Božství a je nejmasověji uctíváno, coby duchovní vůdce a osvoboditel.

Zpíváme-li upřímně a s vážností Svaté Jméno, dosáhneme transcendentální radosti, která roztančí naše srdce. Tato blahoslavenost je esenciální povahou Svatého Jména, protože Svaté Jméno je plné nepřekonatelné radosti Pána a Jeho zábav a představuje konečný cíl života každé živé bytosti.

Další informace o *bhakti-józe*, pořádaných programech a přednáškách:

Šrí Šrí Rádhá Góvinda mandir

Denní program:

Ranní program:

4.30 Mangala áratí

4.45 Tulasí paríkrama

5.00 Bhadžan

5.45 Džapa

7.15 Šringa áratí

7.30 Bhadžan

8.30 Přednáška ze Šrímad Bhágavatamu

9.00 Guru púdža

9.10 Dhúpa áratí

9.20 Prasádam (12.00 na ékadáší)

Večerní program:

19.00 Sandhja áratí

19.15 Tulasí paríkrama

19.45 Přednáška

Nedělní hostina:

17.00 Bhadžan

18.00 Přednáška o filozofii bhakti jógy

19.00 Sandhja áratí

19.15 Tulasí paríkrama

19.30 Prasádam - vegetariánská hostina

Kontakt:

WienerbergstraÙe 29a/Top3, 1120 Vídeň, Rakousko

metro: U6 Philadelphiabrücke

autobus: 7A, 15A, 63A st. Eibesbrunnnergasse

telefon: 0043/1/8120574

e-mail: temple@radha-govinda.net, heradhegovinda@yahoo.de

*kadācit kālindī-taṭa-vipina-saṅgīta-taralo
mudābhīri-nāri-vadana-kamalāsvāda-madhupaḥ
ramā-śambhu-brahmāmara-pati-gaṇeśārcita-pado
jagannāthaḥ svāmī nayana-patha-gāmī bhavatu me*

Ó, Džagannáthdévo, který hraješ tak náruživě na flétnu na březích Jamuny ve Vrndávaně,
Jenž se jako čmelák opájíš blažeností lotosových tváří vradžských *gopí*
a Jehož lotosová chodidla uctívají tak velké osobnosti,
jako Lakšmí, Šiva, Brahmá, Indra a Ganéša, prosím, zjev se mi.